

TIEDONJYVÄ

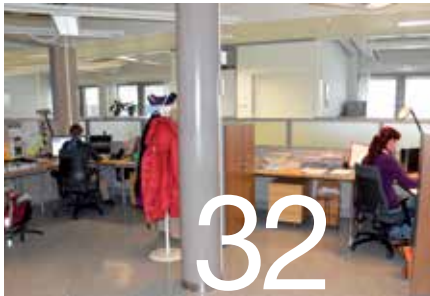
Jyväskylän yliopiston lehti No 2/2014

STUDENT LIFE

- 80-vuotias ylioppilaskunta
- Monitoimitilan arki mietityttää

KUTSU
JUHLALUENNOILLE

JYVÄSKYLÄN
YLIOPISTON LEHTI
NRO 2 • 2014

Tiedonjyvä ilmestyy
paperilehtenä neljä
kertaa vuodessa.

Seuraava numero
ilmestyy 1.9.2014.

LEHTI VERKOSSA
www.jyu.fi/tiedonjyva

49. VUOSIKERTA
Painos 3 000 kpl

VASTAAVA TOIMITTAJA
Mikka Kimari
puh. 050 522 2015
miikka.kimari@jyu.fi

TOIMITUSSIHTEERI
JA JUTTUVINKIT
Hanna Parviainen
puh. 040 805 4403
hanna.parviainen@jyu.fi

ILMOITUSMYyntI
JA TILAUKSET
Kalevi Luoma
puh. 050 564 9006
kalevi.luoma@jyu.fi

TOIMITUS
Jyväskylän yliopisto
Viestintäpalvelut
PL 35
40014 Jyväskylän yliopisto

KUSTANTAJA
Jyväskylän yliopisto

PAINOPAikka
Forssa Print

SISÄINEN JAKELU
Vahtimestarit

TIEDONJYVÄN TILAUKSET
www.jyu.fi/tiedonjyva

TAPAHTUMAKALENTERI
Julkaistaan vain verkossa.
Kaikki tapahtumat aikataulu-
ja paikkatietoineen löytyvät
www.jyu.fi/kalenteri

ISSN-L 0789-4805
ISSN 1798-6877 (verkkojulkaisu)

Student Life

12 Masentunutta tukeneen Veeran tarina

14 Hyvis auttaa huolissa

18 JYY juhli 80-vuotista historiaansa

Ja vielä lisäksi

15..... UraOsumia 2014   24 ..... Pelit Tiedepäivässä

19..... Museon kätköistä   30..... Leluja Seminaarinmäellä

20..... Rokkaavat professorit   32..... Uudet monitilatoimistot

23 ..... Yliopiston piirtäjä   35..... Semmari Pasi Pohjola

Kansi Avajaistapahtuma Agoran rannassa syksyllä 2013. Kuva Petteri Kivimäki

Opiskelijan parhaaksi

Voisiko Jyväskylän yliopisto olla Suomen paras paikka tehdä työtä ja opiskella? Tätä tavoitellaan Student Life- ja Academic Life-konsepteilla.

Ensimmäisen opiskeluvuoden aikana saadut kokemukset vaikuttavat siihen, kuinka vahvasti opiskelija sitoutuu opintoihinsa ja opiskelupaikkaansa. Tämän tiedostaen olemme muun muassa mukana kehittämässä ylioppilaskunnan kanssa tutor-toimintaa sekä tarjoamme uusille opiskelijoille vuosittain akateemista opiskelukykä käsittelevän opintokokonaisuuden.

OHJAUKSEN SAATAVUUDELLA ja sisällöllä on erittäin tärkeä merkitys opintojen eri vaiheissa. Tavoitteellinen opiskelu edellyttää opintojen suunnittelua ja niiden esteettöntä sujumista. Suunnitelmallisuutta tukee muun muassa ePortfolio, verkkosovellus, joka auttaa opiskelijoita työelämätaitojen tunnistamisessa ja tavoitteellisessa kartuttamisessa.

Osa opiskelijoista kokee jossain vaiheessa stressiä, jännitystä tai opintoihin liittyvää ahdistusta. Verkossa tukea tarjoava Opiskelijan Kompassi edistää tutkimuksen mukaan yleistä hyvinvointia sekä lievittää stressiä. Ohjelmaan voi yhdistää myös henkilökohtaista tukea ja tapaamisia kasvokkain.

Opiskelijoidemme hyvinvoinnin edistämässä painotus on ennaltaehkäisevässä työssä. Kaikissa yksiköissämme on Hyvis-ohjaajia eli hyvinvointineuvojia, jotka tarjoavat matalan kynnyksen apua. Heidän tukseen on luotu yhteistyö- ja tukiverkosto, jota konsultoi muiden muassa Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö.

STUDENT LIFE -KONSEPTIA ryhdyttiin kehittämään yhdessä sidosryhmien kanssa ajatuksella, että haluamme luoda puitteet, joissa opiskelija voi keskittyä opintoihinsa ja menestyä mahdollisimman hyvin. Hyvinvointia tuottavat niin hyvät liikunta-

mahdollisuudet, viihtyisät ruokailu- ja oleskelutilat kuin opiskeluun innostava ympäristökin. Ohjauksen saatavuudella ja opettajien ja opiskelijoiden vuorovaikutuksella on valtakunnallisen kandidikyselyn perusteella vahva yhteys opiskelutytyväisyyteen.

ACADEMIC LIFE -KONSEPTIN kehittämistä luonnehtii kysymys siitä, mikä auttaa yliopistolaisia tekemään työssään parhaansa. Henkilökunnalle tehdyissä kyselyissä on noussut esille johtamis- ja esimiestyön merkitys sekä osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet. Konseptin puitteissa yliopistosamme on parannettu tutkimusedellytyksiä, annettu tukea osaamisen kehittämiseen ja pyritty vahvistamaan yhteisöllisyyttä.

Yliopistoyhteisöön kiinnittymistä tukevat ja hyvinvointia luovat erilaiset tapahtumat ja tunnustukset. Hyviä esimerkkejä näistä ovat kuu-sijuhla, promootio ja ansiomerkit. Onnistuessaan Academic Life edistää opiskelijoidenkin hyvinvointia. ■

nyt 14 785

- **hakijaa tavoitteli** tänä vuonna yliopiston 1518
- **aloituspaikkaa.** Hakemuksia tuli 23 288.
- **Hakijamäärä kasvoi** eniten informaatioteknologian
- **tiedekunnassa ja kauppakorkeakoulussa, molempiin**
- **haki lähes 12 prosenttia edellisvuotta enemmän.**
- **Taloustieteen yhtä paikkaa tavoittelee 19 hakijaa,**
- **tietotekniikassa vastaava luku on 14.**

100 pyörää opiskelijoille

Jyväskylän yliopisto, Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Jyväskylän Pyöräilyseura ja Humanistinen ammattikorkeakoulu ovat polkaisseet liikkeelle 100 pyörää opiskelijoille -projektin. Hankkeessa kerätään ja kunnostetaan käytöstä poistettuja ja hylättyjä pyöriä, jotka arvotaan syksyllä Jyväskylän yliopistossa ja ammattikorkeakoulussa aloittaville uusille opiskelijoille.

Kunnostetut ja turvalliseksi testatut pyörät lahjoitetaan uusille omistajille kansallisena auton vapaapäivänä 22. syyskuuta. Ajatus pyörien kierrättämi-

sestä opiskelijoiden hyötykäyttöön syntyi viime vuonna Jyväskylän kaupungin ja Sitran Kohti resurssiuisautta -hankkeen myötä.

– Projektissa yhdistyy resurssiuisuus luonnollisella ja positiivisella tavalla opiskelijoiden arkeen. Jyväskylän maine hyvänä opiskelijakaupunkina perustuu osittain siihen, että täällä on lyhyet välimatkat ja kaikki kampukset ovat pyöräilymatkan päässä. Nostamme yhdessä tätä asiaa enemmän esiin, viestintä- ja markkinointipäällikkö **Miikka Kimari** toteaa. ■

Kaksi johtamisen pro gradua palkittiin

Kauppakorkeakoulu menestyi erinomaisesti European Business Ethics Network EBENin Suomen osaston järjestämässä kilpailussa, jossa palkittiin vuoden paras yritysetiikkaan liittyvä tutkielma sekä myönnettiin kunniamaininta.

Voittajaksi valittiin FM, KTM **Anu Pynnösen** pro gradu -työ Tunnistettu vaan ei tunnustettu: huonon johtajan

etsintää teoriasta ja diskurssista. Kunniamaininta myönnettiin **Piia Leppämäelle**, jonka gradun aihe oli Esimies-alaisuuden laadun ja organisaatioluottamuksen vaikutus organisaation innovointikyvykkyteen.

Kilpailuun saivat osallistua vuosien 2012 ja 2013 aikana valmistuneet yritysetiikkaan liittyvät pro gradu -tutkielmat ja diplomityöt. ■

Nuorille liikunta-tieteilijöille tunnustusta

Liikuntatieteellisen tiedekunnan **Nelli Lyra** ja **Kasper Mäkelä** palkittiin Young Scholar Award -palkinnoilla AIESEP:n maailmankongressissa Aucklandissa Uudessa-Seelannissa maaliskuussa. Palkinto myönnetään vuosittain muutamalle nuorelle tutkijalle, jotka ovat ansioituneet liikuntakasvatuksen tutkimusalueella. Lyra väitteli tohtoriksi vuonna 2013 aiheenaan koululiikunnan tavoitteita käsittelevän kyselymittarin validiteetin ja reliabiliteetin tarkastelu. Mäkelä väittelee kulu- van vuoden aikana aiheenaan liikunnanopettajien työtyytyväisyys, opettajien ammatinvaihto ja ammatinvaihtoaikheet. Kumpikin työskentelee liikuntakasvatuksen laitoksessa. ■

Ympäristöntutkimuskeskuksen omistus vaihtui

Jyväskylän yliopisto myi ympäristöntutkimuskeskuksen näytteenotto-, laboratorio- ja suunnitteluliiketoiminnat Nab Labs Oy:lle. Kaikki ympäristöntutkimuskeskuksessa työskentelevät 34 henkilöä siirtyivät maaliskuun lopussa yhtiön palvelukseen vanhoina työntekijöinä. Toiminta jatkuu normaalisti Ylistön kampuksen toimitiloissa.

Ympäristöntutkimuskeskus on tarjonnut monipuolisia ympäristöalan näytteenotto-, laboratorio- ja suunnittelupalveluja jo vuodesta 1968 lähtien. ■

Energiaa keräävä ikkuna työn alla

Fysiikan akatemiaturkija **Jussi Toppari** kehittää ryhmänsä kanssa ikkunallasina toimivaa aurinkolämpökeräintä.

– Rakennusten suuret ikkunat aiheuttavat sisätilojen liiallista lämpenemistä. Nykyisin liikalämpö poistetaan energiasyöpöllä koneellisella ilmastoinnilla tai asennetaan energiaikkunoita, jotka estävät lämpösäteilyn pääsyn huoneisiin, Toppari kuvailee.

Hankeessa kehitetään ikkunaan integroitu nanorakenteiden pintaplasmo-

neita hyödyntävä aurinkolämpökeräin (WISC). Se estää lämpösäteilyn pääsyn rakennukseen, mutta päinvastoin kuin tavallinen energiaikkuna, se kerää säteilyenergian talteen muuta käyttöä varten. Samalla vähenee suurten ikkunoiden aiheuttama kasvihuonevaikutus.

Suomen Akatemian rahoittama hanke on osa EU:n New Indigo ERA-NETia, joka edistää Euroopan ja Intian välistä tutkimusyhteistyötä. ■

JUSSI JÄPPINEN

Kansainvälisiä tutkijoita

Yliopistoon on tehty kolme uutta kaksivuotista Marie Curie -apurahasopimusta. Soveltavan kielentutkimuksen keskuksessa professori **Tarja Nikulan** johtamassa projektissa aloitti huhtikuun alussa **Tamás Péter Szabó**. Hanke käsittelee unkarilaista kielikoulutusta, sen diskursseja ja metadiskursseja.

Professori **Rauno Julinin** fysiikan projektissa aloittaa ensi tammikuussa kyproslainen **Philippos Papadakis**, joka tutkii kokeellisesti tiettyjä atomin ytimiä, jotka sijaitsevat ydinkartalla niin sanotun kaksoismaagisen tinaisoitoop-

pi-100:n lähellä.

Virolainen sosiologi **Erle Rikmann** analysoi Suomessa ja Virossa asuvien venäjänkielisten nuorten internetkommunikaation ja yhteiskunnallisen aktiivisuuden yhteyksiä. Ensi vuoden alussa starttaavaa hanketta johtaa sosiologian professori **Markku Lonkila**.

Euroopan komission puiteohjelmasta tuleva rahoitus vaihtelee 200 000:sta liki 280 000 euroon. Myöntö tulee käyttää tutkijan kansainväliseen liikkuvuuteen ja työskentelyyn Jyväskylän yliopistossa. ■

Seuraa meitä somessa!

Jyväskylän yliopiston tapahtumia voit seurata myös sosiaalisessa mediassa.

Twitter: @uniofjyvaskyala

Facebook: JyvaskyalaUniversity

LinkedIn: University of

Jyväskylä, Alumni Group

Youtube: www.youtube.com/

JyvaskyalaUniversity/videos

Akatemiaturkijoita bio- ja ympäristötieteisiin

Bio- ja ympäristötieteiden laitos sai kolme akatemiaturkijanpaikkaa Suomen Akatemian myöntämästä yhdestätoista paikasta.

Rahoitusta Jyväskylään saavat yliopistontutkija **Lutz Fromhage**, yliopistonlehtori **Ulla Pentikäinen** ja tutkijatohtori **Tarmo Ketola**. Fromhage tutkii eläinten lisääntymisstrategioiden evoluutiota, Ketola sitä, valikoiko vaihteleva lämpötila yksilöitä, jotka menestyvät hyvin monenlaisissa ympäristöissä ja Pentikäinen filamiinien fysiologisten ominaisuuksien säätelymekanismeja.

Toimikunnalle jätettiin syyskuussa päättäneessä haussa yhteensä 87 hakemusta, joista 13 prosenttia sai rahoituksen. Kunkin tutkijan viidelle vuodelle jakautuva 434 485 euron rahoitus kattaa tutkijan palkan sivu- ja muine kuluineen. Rahoituksella edistetään tutkijoiden pätevöitymistä akateemiseen johtajuuteen ja vakiinnutetaan heidän asemaansa itsenäisenä tutkijana.

Viisivuotiset sopimuskaudet alkavat syyskuussa 2014. ■

Hanurihaaste nostaa pyllyt ylös

YTHS:n ja Turun yliopiston Pylly ylös -hanke kannustaa suomalaisia nousemaan työ- ja opiskelupäivän aikana ylös tuolista pari kertaa tunnissa.

Istumisen säännöllisellä tauottamisella ja lyhyillä liikuntatuokioilla on positiivisia terveysvaikutuksia: jo muutaman minuutin seisominen nostaa kehon energiankulutusta 10–13 prosenttia, virkistää aivojen verenkiertoa, kohentaa verensokeriarvoja ja laskee kolesterolia.

Vyötärön ympärys ja takamus siis pienevät istumista vähentämällä!

Näin vähennät istumista:

- Puhu aina puhelimeen seisten, tee samalla 10 kyykkyä.
- Keskeytä istuminen munakellon avulla (käy samalla wc:ssä tai juomassa lasi vettä).
- Nouse seisomaan kahvitauon ajaksi.
- Valitse portaat hissien sijaan.
- Pyöräile, kävele tai rullaluistele matkat kotoa yliopistolle.
- Jää bussista yksi pysäkki aikaisemmin pois.
- Käytä tuolina jumppapalloa.

Ohjeet hanurihaasteeseen löytyvät osoitteesta http://www.yths.fi/pylly_ylos

Kuusikymppinen YTHS

Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön säädekirjan allekirjoituksesta on kulu- nut 60 vuotta. YTHS syntyi, kun Suomen ylioppilaskuntien liiton (SYL) terveydenhoitosäätiö laajensi Helsingissä toimineen Ylioppilaiden terveydenhuoltotoimiston toiminnan valtakunnaliseksi helmikuussa 1954.

Opiskeluterveydenhuollon juuret ovat vuonna 1932 aloitetuissa ylioppilaiden keuhkojen läpivalaisuissa. Vuonna 1946 käynnistyivät lääkärin sairausvastaanotot, 1955 alkoi hammashuolto, ja opiskelijoiden mielenterveytyö organisoitui omaksi toimintalinjakseen 60-luvun lopulla.

YTHS:n yhteisöterveyden ylilääkärin **Kristina Kuntun** johdolla käynnistet-

80-vuotias JYY muistuttaa opiskelijan oikeuksista

- Oikeus terveelliseen opiskelu- ja elinympäristöön
- Oikeus suorittaa opinnot joustavasti
- Oikeus lepöpäivään ja sairauslomaan
- Oikeus opintojen ohjaukseen
- Oikeus opiskella ilman häirintää ja syrjintää
- Oikeus kohtuulliseen toimeentuloon eri elämäntilanteissa
- Oikeus tietää ennalta kurssin tavoitteet ja suoritustavat
- Oikeus opintosuorituksen perusteltuun arvosteluun
- Oikeus saada opintosuorituksen arvostelu nopeasti
- Oikeus uusia tenttiä
- Oikeus myös kunnallisiin terveyspalveluihin
- Oikeus yhdenvertaiseen kohteluun ja yksilöllisiin erityisjärjestelyihin

tyjen valtakunnallisten korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimusten mukaan yksi suurimpia terveyden edistämisen ongelmia on ylipainon lisääntyminen.

– Yksinkertainen totuus on, että li- hoo, jos syö enemmän kuin kuluttaa. Painonhallinnan resepti opiskelijalle: syö lisää kasviksia, älä santsaa, juo kaljaa kohtuudella ja liiku tunti päiväs- sä, Kunttu suosittelee.

YTHS tarjoaa yleisterveyden, mie- lenterveyden ja suunterveyden palve- luja perustutkimusta suorittaville yliopis- to- ja korkeakouluopiskelijoille. Toimi- piiriin kuuluu yli 130 000 opiskelijaa yhteensä 14 toimipisteessä. ■

Avoim yliopisto- opetus maan tuotteliainta

Jyväskylän yliopiston avoin yliopisto-opetus juhlii kuluvana vuonna 30-vuotista taivaltaan. Juhlaan on syytä: opiskelija- ja opintopistemäärät ovat aiempien vuosien tyyliin jatkaneet kasvuun.

Jyväskylän yliopiston avoimessa yliopistossa opiskeli viime vuonna runsaat 15 000 opiskelijaa, jotka suorittivat yhteensä noin 87 000 opintopistettä. Edellisenä tilastovuonna vastavivat olivat 14 500 opiskelijaa ja lähes 80 900 pistettä. Mukaan ei ole laskettu oman yliopiston tutkinto-opiskelijoiden avoimen yliopisto-opetuksen suorituksia.

Viidennes avoimen opiskelijoista valitsi Jyväskylän avoimen yliopisto-opetuksen, missä he suorittivat yli neljänneksen koko maan avoimen opintopisteistä. Yksi opiskelija suoritti keskimäärin 5,8 opintopistettä, kun valtakunnan tasolla luku oli 4,6.

Jyväskylän yliopiston avointa yliopisto-opetusta toteutetaan Jyväskylän yliopiston avoimen yliopiston lisäksi Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksessa sekä kymmenissä yhteistyöoppilaitoksissa ympäri Suomea. ■

Opetusyhteistyötä Pekingin kanssa

Yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitos ja yksi Kiinan arvostetuimmista yhteiskuntatieteellisistä yliopistoista, Pekingin Renmin -yliopisto, aloittavat opetusyhteistyön syksyllä 2014.

Maailmanpolitiikan professori **Pekka Korhonen**, filosofian professori **Mikko Yrjönsuuri** ja tutkijatohtori **Mikko Jakonen** pitävät Pekingissä syksyllä kolme luentosarjaa. Aiheet keskittyvät Aasian politiikkaan ja Eurooppalaisen poliittisen ajattelun histo-

riaan.

Pekingistä tulevat Jyväskylään luennoimaan professorit **Song Xinning** ja **Ren Feng**. Luennot käsittelevät Kiinan poliittisen ajattelun historiaa sekä toisaalta Kiinan ja Euroopan unionin poliittisia ja taloudellisia suhteita.

Tutkijatohtori **Mikko Jakosen** koordinoima Euroopan ja Kiinan poliittiset ajattelumallit -hanke sai rahoituksen CIMO:n kautta. Hankkeeseen kuuluu myös opiskelijavaihto. ■

Kampusmuusikkotoiminta jatkuu

Suosittu kampusmuusikkotoiminta jatkuu edelleen tänä vuonna. Kampusmuusikkoja ja muita esiintyjäryhmiä voi tilata yliopiston tapahtumiin kulttuuritoimikunnan esiintyjäpankin kautta. Esiintyjäpankkiin ovat ilmoittautuneet monet yliopiston piirissä toimivat orkesterit, kuorot, bändit sekä tanssi- ja teatteriryhmät, joten tarjonta on todella laaja.

Kulttuuritoimikunta hoitaa esiintymisen palkkiolaskun, ohjeet palkkioiden laskutukseen löytyvät esiintyjäpankin-

ta. Etuus on voimassa vuoden 2014 loppuun tai siihen saakka kun kampusmuusikkotoimintaan tarkoitettua määrärahaa on jäljellä. Virkeä ja värikäs kulttuuritoiminta tuo iloa ja hyvinvointia koko yliopistoyhteisölle, joten uusia ryhmiä lisätään aina mielellään esiintyjäpankin tarjontaan. ■

Lisätietoja: www.jyu.fi/hallinto/toimikunnat/kulttuuritoimikunta/esiintyjapankki

Yliopistotutkinto työllistää IT-alalla

IT-alalla ovat parhaiten työllistyneet ylemmän korkeakouluasteen suorittaneet IT-alan ammattilaiset.

IT-tiedekunta selvitti työttömien työnhakijoiden koulutustasoa alalla koko Suomessa ja erikseen maakunnittain käyttäen työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilastoja ja Tilastokeskuksen ammattiryhmäluokitusta IT-alalle.

Selvityksessä työttömyyttä tarkasteltiin kolmessa pääryhmässä: keskiaste ja alin korkea-aste (ammattillinen koulutus), alempi korkea-aste ja ylemmät AMK-tutkinnot (opistot ja ammattikorkeakoulut) sekä ylempi korkeakouluaste (yliopistokoulutus).

Parhaiten työttömyyden ovat välttäneet yliopistotutkinnon suorittaneet, joiden osuus työttömistä työnhakijoista vuonna 2013 oli noin 12 prosenttia. Opisto- ja AMK-tutkinnon suorittaneiden osuus työttömistä työnhakijoista oli noin 26 prosenttia ja keski- ja alemman korkea-asteen suorittaneista noin 62 prosenttia.

Maakunnissa, joissa ei ole yliopistokoulutusta, on pula yliopistotutkinnon suorittaneista IT-osaajista.

– Koska yliopistotutkinnon suorittaneita työttömiä työnhakijoita on vain noin 1 000, on se varsin pieni reservi verrattuna 90 000 työpaikkaan, professori **Pekka Neittaanmäki** toteaa. ■

ÄLÄ JÄÄ YKSIN

■ teksti Hanna Parviainen

Aikuistumiseen liittyvät päätökset opiskelualasta, itsenäinen asuminen, ihmissuhteet ja taloudellinen pärjääminen mietittyvät monia korkeakouluopiskelijoita. Yhä useampi kokee masennusta ja ahdistuneisuutta opiskeluaikanaan. Student Life -toimintamalli ja YTHS tukevat opiskelijoita eri elämäntilanteissa.

ISTOCKPHOTO.COM

Opiskelijan aloittaminen on suuri muutos nuoren aikuisen elämässä. Aikuistumisen kysymyksiä on ratkaistavana useita yhtä aikaa: oman identiteetin pohdinta ja seurustelusuhteet, oman opiskelualan löytäminen, itsenäinen asuminen ja myöhemmin perheen perustaminen ja työelämään sijoittuminen.

Osa opiskelijoista kokee jossain vaiheessa opintojaan yksinäisyyttä, sosiaalisten tilanteiden pelkoa, ahdistuneisuutta, vaikeuksia ihmissuhteissa tai masennusta. Asioita ei kannata jäädä vatvomaan yksin.

Opiskelijan hyvinvointia tukevan Student Life -toimintamallin ohjausryhmän puheenjohtaja, vararehto-

ri **Helena Rasku-Puttonen** kannustaa keskustelemaan mieltä painavista asioista esimerkiksi hyvinvointineuvojien eli hyvisten kanssa. Apua ja vinkkejä tilanteeseen voi etsiä myös esimerkiksi Opiskelijan Kompassi -verkkopalvelusta.

Laitosten omat hyvikset tarjoavat ideoita ja informaatiota esimerkiksi opiskelusuorituksiin ja -motivaatioon sekä taloudelliseen pärjäämiseen ja terveyteen liittyvissä asioissa. Toiminta on tärkeä linkki myös laitosten henkilöstön ja terveyspalvelujen yhteistyössä.

– Joskus on matalampi kynnys jutella opetushenkilöstön kuuluvan työntekijän kanssa, joka edustaa sa-

maistumisen mallia opiskelua ja tulevaa ammattia ajatellen. Tiedon saaminen eri palveluista sekä sopivan tukimuodon löytäminen on tärkeää, Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön (YTHS) Jyväskylän toimipisteen psykologi **Marjo Kotimäki** sanoo.

Tilanteen tuntuesa vaikealta kannattaa hakea rohkeasti tukea myös YTHS:n kautta.

– Aina ei ole helppoa soittaa ja pyytää apua. Jos yhtään mieltä, kannattaisiko keskustella jonkun kanssa, suosittelenn ottamaan yhteyttä. Kartoitamme tilannetta yhdessä mielenterveyteen tai kiireellisissä asioissa yleisterveyteen soittaneiden opiskelijoiden kanssa, Kotimäki sanoo.

Selkeä asennemuutos

Jyväskylän yliopistossa kehitetyn Student Life -toimintamallin tavoitteena on luoda edellytykset akateemiselle opiskelulle ja oppimiselle sekä tukea opiskelijoiden kehittymistä ja kasvua hyvinvoiviksi ja eheiksi yksilöiksi ja monipuolisiksi osaajiksi.

Toimintamallin ajatuksen esitti emeritarehtori **Aino Sallinen** vuoden 2009 avajaispuheessaan. Konseptin kehittämistä varten perustettiin seuraavana vuonna ohjausryhmiä, joihin kutsuttiin edustajia muun muassa Jyväskylän kaupungista, YTHS:sta, LIKESista ja yliopilaskunnasta. Ideoita haettiin vastaavista kansainvälisistä malleista.

Ryhmässä kehitettiin opiskeluympäristöihin, hyvinvointiin, ohjaukseen, osaamiseen ja työelämään liittyviä ajatuksia, joista parhaat ideat pilotoitiin.

– Yliopistomaailmassa on tapahtunut selkeä asennemuutos: opiskelijoista halutaan kantaa vastuuta. Vanhan ajatusmallin mukaan menestyminen opinnoissa kertoi ensisijaisesti opiskelijan kyvystä, mutta nykyään opetusjärjestelyillä ja pedagogisella osaamisella nähdään olevan erityinen merkitys. Kaikkien kannalta on tärkeää, että ongelmat eivät kasva liian suuriksi. Meillä on keinoja

päästä ongelmista yli, Rasku-Puttonen sanoo.

Vastaanotolla joka kymmenes

Vuosittain YTHS:n mielenterveyden yksikön tutkimuksissa ja hoidossa käy Jyväskylän yliopiston opiskelijoista reilut viisi prosenttia, yhteensä 600–700 eri kävijää. Koko opiskeluaikanaan keskimäärin joka kymmenes opiskelija käy mielenterveyden psykiatrin tai psykologin vastaanotolla. Yleisterveyden käyntisyistä ensisijaisesti mielenterveysperusteisia on kymmenen prosenttia.

Kotimäen mukaan kävijäluvuista ei kuulu huolestua. Päinvastoin ne kertovat opiskelijoiden kiinnostuksesta omasta terveydestään ja jaksamisestaan sekä rohkeudesta ja valveutuneisuudesta hakea apua.

– Tuen avulla voidaan usein nopeasti auttaa palauttamaan opiskelukykyä ja selvittämään aikuistumiseen liittyviä ristiriitoja. Kävijöillämme on eriasteisia pulmia: osa kokee saavansa apua jo yhdestä tai muutamasta tapaamisesta, osa tarvitsee pitemmän hoitajakson.

Vuonna 2010 YTHS:n mielenterveydessä oli yli 4000 käyntiä ja reilut 600 eri potilasta. Työntekijöitä yksiköissä on kahdeksan, joista moni toimii osa-aikatyössä. Kokopäiväisiksi työtunneiksi muutettuna työresurssit ovat 3 psykologia, 2 psykiatria ja toimistosiihteri.

– Vastaanotoillamme kohtaamme sen, millaisiksi opiskelija kokee yhteistyöedellytyksensä, halunsa parantua, mahdollisuutensa kohdata avuttomuutensa ja samaistua työntekijän tutkivaan asenteeseen sekä sietää haavoittuvuuttaan. Opiskelijat tahtovat tulla kuulluksi ja ymmärretyksi, Kotimäki kuvaa.

Psykologi on erityisen huolissaan opiskelijoista, jotka eivät ota itse yhteyttä, mutta tarvitsisivat apua, ja joiden tilanteesta läheisillä on hätä. Vaarana on, että opiskelija eristäytyy ja jää yksin, kun ei uskalla luoda sosiaalisia kontakteja tai jatkaa opintojaan.

– Uudella paikkakunnalla kukaan ei välttämättä kysele yliopisto-opintoja suorittavan perään. Joka vuosi tulee ilmi tilanteita, joissa opiskelija on eristäytynyt asun-

nolleen, hänellä on sosiaalisten tilanteiden pelkoa ja kontaktit toisiin ihmisiin ovat jääneet. Opiskelija on ehkä ollut kuukausia tai vaikka vuoden pois opinnoista, jolloin opintotuki on lakkautettu ja maksut ovat maksamatta.

Viime vuosina ovat selvästi lisääntyneet vakavammat ja opiskelukykyä uhkaavat psyykkiset ongelmat, joihin liittyy itsen kokemiseen liittyvää epävakautta, ihmissuhderistiriitoja ja riippuvuutta. Myös psykoosisairauksia kohdataan yliopisto-opiskelijoilla.

Pääasiallisina hoitovaihtoehtoina mielenterveyspalveluissa ovat kriisihoitajakso, yleispsykiatrinen hoito, harvajaksoinen tukea antava hoitokontakti tai psykoterapia, joka toteutuu yleensä Kelan tukemana. Myös yleisterveyden lääkäreiden ja terveydenhoitajien vastaanotoilla toteutetaan tutkimus- ja hoitajaksoja.

Opiskelutyyllissä eroja

Mielenterveyden työntekijöitä mietityttää myös erityisesti naisten itseen liittyvä vaativuus ja liika tunnollisuus. Iso joukko opiskelijoita vaatii itseltään liikaa niin opiskelussa, työnteossa kuin harrastuksissaan ja on sen vuoksi lähellä loppuunpalamista.

Yliopisto-opintojen itsenäisyys, opintojen omatoiminen suorittaminen sekä lukujärjestyksen puuttuminen vaativat opiskelijalta paljon.

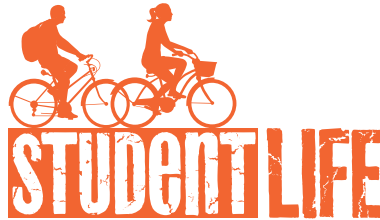
–Moni amanuenssi on kohdannut opiskelijoita, jotka ovat kertoneet valinneensa väärän alan. Kuitenkin keskustelussa on huomattu, että sivuaineiden avulla opintokokonaisuus on saatu mieleiseksi. Haluaisimme tukea vielä vahvemmin opiskelupolkuja: henkilökohtaiset opiskelusuunnitelmat eivät ole vain paperintäytettä. Student Life toimii siksi, että opiskelija saisi parhaan mahdollisen tuen opiskelulle ja voisi hyvin, Rasku-Puttonen painottaa.

Aikuistumiseen liittyvät ongelmat kärjistyvät kuitenkin vain pienellä opiskelijajoukolla. Pääasiassa opiskeluaika sujuu hyvin, ja ongelmat eivät kasva liian suuriksi.

–Valtaosalla opiskelijoista aikuistuminen sujuu hyvin. Kaikki joutuvat ratkaisemaan itsenäistymisen haasteet: etsimään oman ammatillisen paikkansa, irtautumaan lapsuudenkodistaan ja löytämään toimivia aikuisuhteita, rakkaussuhteita ja ystäviä, toteaa Kotimäki.

Student Life ja YTHS haluavat olla mukana tukemassa opiskeluaikaa: yksin ei kannata jäädä.

YTHS:n Mielenterveys, hoidontarpeen arviointi ja ajanvaraus: Kiireellinen hoito ma–to klo 8–15 ja pe 8–14, puh. 046 710 1068 (Yleisterveys). Kiireetön hoito ma–pe klo 11.30–12.30, puh.046 710 1073 (Mielenterveys).

- Yhdistää toimijoita yliopistolla ja sen ulkopuolella tukemaan opiskelua ja ylläpitämään opiskelukykyä.
- Kuusi teema-aluetta: sujuva opiskelu, kuulu joukkoon, voi hyvin, opiskelijan arki, työ, työelämäosaaminen ja tulevaisuus sekä kansainvälisty.
- Poimintoja: ePortfolio, hyvis-toiminta, osaamista opintoja ohessa, opiskelun taitokartta, verkkotentti, Opiskelijan Kompassi, KampusPiknik

www.jyu.fi/studentlife

<https://opiskelijankompassi.jyu.fi>

www.jyu.fi/studentlife/hyvis/Hyvinvointianeuvvoja

- Jyväskylän yliopiston henkilöstön hyvinvoinnin ohjelma.
- Keskeisiä painopisteitä johtaminen, henkilöstön osaamisen uudistaminen, yhteisöllisyys ja työhyvinvointi. Kannustusta uralla etenemiseen, palkintoja hyvistä tuloksista sekä tukea työssä kehittymiseen.

www.jyu.fi/henkilosto/academiclife

ISTOCKPHOTO.COM

■ teksti Hanna Parviainen

Masentunutta tukenut Veera: ”Elämän ei kuulu olla tuskaa”

Aloitin opiskelun heti lukion jälkeen yhtä aikaa poikaystäväni Matin kanssa. Matti menetti vanhempansa lyhyen ajan sisällä, jolloin hänen mielenterveysongelmansa kasvoivat ja alkoivat haitata opiskelua. Jos hän sairastui eikä päässyt luennolle, jätti hän kurssin kesken, koska kynnyks kysyä luennolla käsitellyistä asioista oli ylitysepääsemätön. Jos hän meinasi myöhästyä 10 minuuttia, hän jätti kokon luennon väliin, koska koki vaikeaksi tulla myöhässä muiden katseiden alla. Opintojen alun iloinen toiveisuus katosi pikkuhiljaa.

Lopulta opinnot katkesivat akateemisen ruotsin kurssiin. Pelko ruotsinkielisen esitelmän pitämisestä ryhmän edessä oli liian vahva, ja ajatuksesta tuli hallitseva. Hän ei kyennyt keskustelemaan asiasta kurssin ohjaajan kanssa, ja pian muutkin kurssit jäivät kesken.

Meillä oli pahoja taloudellisia vaikeuksia, koska Matti ei saanut opintotukea eikä sairauspäivärahaa. Ainoa rat-

kaisu oli, että aloin käydä töissä. Siivosin toimistoja kolmena aamuna viikossa kello 5–7. Oli raskasta opiskella, käydä töissä, yrittää saada rahat riittämään ja tukea masentunutta, joka ei halunnut apua.

Käytin aikani opiskeluun ja työhön, koska kotona oli vaikea olla. Pahimmillaan masennuskausi kesti kuusi viikkoa, jolloin Matti ei liikkunut kotoa mihinkään. En saanut nukkuttua, koska hän piti valoja päällä öisin, kuunteli musiikkia, tuhlassa rahojamme nettikaupoissa ja pelasi.

Koska minun opintoni menivät pääosin hyvin, Matti sanoi, että en voinut ymmärtää, miltä hänestä tuntui. Oikeasti aloitin lukuisia kursseja, mutta ei ollut voimia suorittaa niitä loppuun. ”Tämä ei ole sinun kotisi, et sinä minua rakasta”, Matti huusi mustimpina kausina. Hyviäkin aikoja oli, mutta taustalla oli jatkuva pelko siitä, koska tilanne muuttuu. Oli kuluttavaa, että koti ei ollut turvapaikka, jossa olisi saanut olla rauhassa ja levätä. Elin kulissielämää.

Pelkkää opettelua ja selviämistä

Pyysin apua YTHS:sta, josta luvattiin ottaa yhteyttä kolmen kuukauden päästä. Yhteydenottoa ei tullut. Tilanne paheni ja menimme päivystyksen kautta kunnalliselle, josta saimme tehostettua akuuttiapua. Tutuksi tulivat kotihoito, masennuslääkkeiden käyttöpulmat sekä epäpätevät päivystyksen lääkärit. Matti sai yksityiseltä b-lausunnon ja pääsi lopulta Kelan tukemaan terapiaan. Terapian avulla masennus alkoi hellittää, ja Matti vaihtoi opiskelupaikkaa.

Kävin itsekin juttelemassa YTHS:n psykologin kanssa. Hän totesi, että taloudellinen pärjääminen stressaa minua. Ajattelin, että olin itse valinnut tilanteen. Rakastin Mattia ja halusin auttaa. Kaikki oli meille uutta: lapsuudenkodista muutto, opiskelusyhteisöt, tukien hakemiset. Aikuisuus oli pelkkää opettelua, ja meidän olisi pitänyt opiskella kiireesti unelma-ammattiamme, suorittaa nopeasti ja oppia. Aikaa ei olisi saanut tuhlata yhtään, mutta emme päässeet mukaan elämän liikkeeseen.

Kun tilanne laukesi, tuntui luonnolliselta erota. En vielä tiedä, miten jaksoin. Olen aina ollut sosiaalinen ja aktiivinen, mikä varmasti pelasti minut. Minulla oli tiivis ystäväporukka ja olin mukana ainejärjestössä. Myös oma perheeni auttoi minua jaksamaan. Mietin usein, miten selviää, jos ei ole mitään tukiverkkoa.

Syyt pysytellä suhteessa oman jaksamiseni ja opintojeni etenemisen uhalla olivat ehkä huonoja, mutta tuntui silloin parhailta. Työskentely viivästytti opiskelua ja opiskelu rajoitti työntekoa, joten jouduin nostamaan paljon lainaa, mitä maksan kauan.

Pikavipeillä maitoa ja ruisleipää

Jostain syystä akateemisessa maailmassa siedetään mielen-terveysongelmia, ne ikään kuin kuuluvat siihen. Missä muussa kuin tutkijan työssä katsotaan työntekijän stressiä ja ahdistusta neljä vuotta putkeen? Lähipiirissäni on paljon väsymystä, aikuisuuden kipuilua ja stressiä. Moni joutuu ottamaan liian nuorena liian paljon vastuuta. Pitäisi heti osata päättää oma ala ja opiskella nopeasti, ja monille on kova pettymys, jos valitseekin väärin. Jatkuva rahapulakin stressaa. On rankkaa, kun tilanteeseen ei ole tulossa helpotusta vuosiin, ja ystävyysuhteet kärsivät rahattomuuden takia. Tiedän, että jotkut turvautuvat pikavipeihin, vaikka asiasta ei puhutakaan.

Yksi vaikeimmista asioista oli avun etsiminen ja löytäminen. Nykyään voi hakea ihan eri tavalla apua esimerkiksi hyväksiltä. Jos aloittaisiin opintoni nyt ja elämäntilanne olisi sama, emme varmasti uppoaisi yhtä syvälle suohon. Tärkeintä on ymmärtää, että elämän ei kuulu olla pelkkää tuskaa, kun on 21-vuotias. Ei elämä saa mennä niin umpikujaan, että selviytymistietä ei löydy. Aina on mahdollista saada apua.

Nämä vuodet ovat olleet kasvattavia. Nyt kun oma sis-

koni hakee yliopistoon, voin olla kaikin tavoin tukemassa häntä alkuun. Tunnen hyvin yliopisto-opiskelun lisäksi YTHS:n, Kelan ja sosiaalitoimen toimintatapoja. Graduni on ihan kohta valmis, seitsemän opiskeluvuoden jälkeen. Minun piti opiskella vain neljä vuotta, mutta kun nyt lopulta valmistun, on tunne uskomattoman hieno.

Vakaassa elämäntilanteessa tunteet ovat alkaneet kuitenkin ryöpytä voimalla. On jäänyt paljon käsittelemättömiä asioita, ja pääsenkin lähiaikoina aloittamaan terapian. ■

Lue Jyväskylän yliopistossa opiskelevan Veeran tarinan pitempi versio osoitteesta www.jyu.fi/tiedonjyva. Haastateltujen nimet on muutettu.

Psykologi Marjo Kotimäki:

Matti olisi tarvinnut ulkopuolista tukea

Matilla oli raskaita menetyksiä, joiden läpikäymiseen hän varmasti tarvitsi läheisten tuen ohella hoidollista apua. Usein on iso haaste yliopistolle ja terveydenhuollolle reagoida sillä tavalla nopeasti, että esimerkiksi kynnys mennä luennoille tai puhua koetusta ei nousisi kovin korkeaksi. Aina tiedon saaminen tuen tarpeesta ei välity ulospäin. Joskus omasta häädystä on vaikea puhua sekä opiskeluympäristössä että terveyspalveluissa.

On valitettavaa, jos yhteydenottoa terveyspalveluista ei ole tullut ja tiedonkulku on katkennut. Missään nimessä tämä ei ole käytäntö, ja toivon, että sellaisena tapausta ei ajatella. Ohjaamme akuutissa hädässä olevan myös mielen-terveyden palvelujen odotusaikana akuutteihin palveluihin. Tapauksen aikaan hoitotakuuveloitetta ei vielä ollut, ja odotusajat olivat nykyistä pidempiä.

Onneksi Matti sai kuitenkin apua ja pääsi terapiaan. Psykoterapia ei sinänsä ole varsinaisesti akuutti tukimuoto. Tutkimusjaksolla arvioimme ensin yhdessä opiskelijan kanssa avun tarvetta ja tarpeenmukaisia hoitokeinoja.

Toisen tukeminen voi olla läheiselle hyvin raskasta, ja moni hakeutuukin vastaanotolle puhumaan tällaisessa tilanteessa. Sosiaalisuus, aktiivisuus ja ystävät auttoivat varmaan Veeraa jaksamaan tilanteessa, jossa aikuisuuteen kasvuun osui puolison masentuminen. Ennalta on vaikea tietää, koska näin käy lähipiirissä. ■

■ teksti ja kuva Hanna Parviainen

Hyvis auttaa huolissa

Opiskelija ottaa useimmiten yhteyttä laitoksensa hyvinvointineuvojaan eli hyvikseen arjen hallintaan liittyvissä asioissa. Erityisesti juuri opinnot aloittanut opiskelija on uuden edessä: usein kyseessä on lapsuudenkodista muutto, vieras paikkakunta ja uusi opiskeluympäristö.

– Isoksi ongelmaksi ovat paljastuneet akateemisen vapauden haasteet. Nuoren voi olla vaikea asettaa itselleen tavoitteita ja aikatauluja ja tehdä valintoja. Koska mitään ei ole pakko tehdä, on sisäinen motivaatio löydettävä itsestä. Toiset tarvitsevat enemmän aikaa sopeutumiseen kuin toiset, tietojenkäsittelytieteiden laitoksen hyvis **Tiina Parkkonen** sanoo.

Myös kemian laitoksen hyvis **Jukka Rautiainen** on huomannut saman ilmiön.

– Lukion jälkeen monista tuntuu hankalalta suunnitella itse omat aikataulunsa. Käyn opiskelijoiden kanssa läpi vinkkejä, joilla he pääsevät alkuun.

Hyvis on oman laitoksen henkilökuntaan kuuluva työntekijä, jonka

luo opiskelijat voivat hakeutua monien asioiden kanssa. Hyviksen kanssa voi keskustella esimerkiksi arjen hallinnasta, kurssien suorittamisesta, ihmissuhteista, terveydestä tai taloudellisesta pärjäämisestä tai jakaa onnistumisen elämyksiä. Hyvis ohjaa tarvittaessa myös eteenpäin esimerkiksi YTHS:n, Kriisikeskus Mobilen tai Kelan palveluiden pariin.

Matala kynnyksen apuun

Student Life -malliin kuuluvaa toimintaa pilotoitiin vuosina 2011–2013, jolloin mukana oli yhdeksän hyvistä viidestä laitoksesta. Tämän jälkeen toiminta laajennettiin koko yliopistoa koskeväksi, ja nyt hyvisiä on jokaisessa laitoksessa yhteensä 37. Toimintaa tuetaan muun muassa YTHS:n psykologien tarjoamalla konsulaatiolla ja työnohjauksella.

– Halusimme vastata opiskelijoiden kokemuksiin haasteisiin lisäämällä henkilöstön hyvinvointi- ja ohjausosaamista, kehittämällä hyvinvointia tukevia toimintamalleja ja mate-

riaaleja sekä luomalla opiskelijoiden hyvinvointiverkoston. Hyvikset tukevat opiskelukykyä matalan kynnyksen toimintatapana, mikä on riittävän lähellä opiskelijan opiskeluympäristöä ja helposti saatavilla, suunnittelija **Hanna Ahola** kertoo.

Idea syntyi Student Lifen yhtenä ensimmäistä piloteista vuonna 2010. Mallia on esitelty laajasti valtakunnallisissa seminaareissa, ja siitä on kiinnostuttu myös muissa yliopistoissa.

Opiskelijat kävivät syyslukukauden 2013 aikana hyvisten luona yhteensä 170 kertaa, mutta useammallekin käynnille olisi ollut resursseja. Opiskelijapalaute on ollut hyvin positiivista, ja toimintaa on toivottu mainostettavan nykyistä tehokkaammin.

– Opiskelu on parasta aikaa elämässä, ja haluan olla tukemassa sitä. Ajattelen aina positiivisesti: kaikesta voi selvitä, Parkkonen sanoo. ■

www.jyu.fi/studentlife/hyvis/
Hyvinvointianeuvoja

Hyvis Tiina Parkkonen (toinen vas.) ja ainejärjestö Dumpin sosiaalipoliittinen vastaava Maija Heire toivovat enemmän yhteistyötä ainejärjestöjen ja laitosten välille, jolloin tieto hyviksistään kulkisi paremmin. Dumpin tiloissa myös Eemeli Koli (vas.), Matti Pohjanvirta ja Renne Hirsimäki.

■ teksti Miikka Kimari, kuva Marie Holmstedt

Opiskelijat ja yritykset kohtaavat uratapahtumissa

Tänä keväänä toista kertaa järjestetty UraOsumia -tapahtuma toi korkeakouluopiskelijat ja paikalliset hyvinvointialan työnantajat yhteen jyvaskyläläisravintolassa järjestetyssä tapaamisessa maaliskuussa. Jyvaskylän yliopiston työelämäpalveluiden ja Jyvaskylän ammattikorkeakoulun järjestämään iltapäivään osallistui noin 80 opiskelijaa ja seitsemän eri työnantajan edustajat. Tavoitteena oli etsiä ja löytää muun muassa projekti- ja opinnäytetöitä sekä työ- ja harjoittelupaikkoja.

– Tällaisille tilaisuuksille on selvästi kysyntää sekä opiskelijoiden että työnantajien puolelta. Tapahtuma sai viime vuonna hyvää palautetta, ja ilmoittautumiset tulivatkin tänä vuonna nopeasti täyteen, työelämäasiantuntija **Muru Linjala** työelämäpalveluista kertoo.

Tapahtuman alussa työnantajat esittäytyvät ja kertovat mahdollisista tulevaisuuden rekrytointitarpeistaan, minä jälkeen opiskelijat kiertävät työnantajien pöytäryhmissä. Loppuaika on varattu vapaalle verkostoitumiselle.

Liikuntalääketiedettä opiskeleva **Kristiina Saarimaa** etsi tilaisuudesta hankkeita tai projekteja, joihin voisi tulevaisuudessa työllistyä. Ensi kesän kesätyö on jo löytynyt, mutta hän piti tilaisuutta silti hyödyllisenä.

– Täältä tuli monta sellaista johtolankaa, joista on varmasti hyötyä tulevaisuuden kannalta.

Työelämä tutuksi monin tavoin

UraOsumia -tapahtuma on yksi esimerkki yliopiston työelämäpalveluiden toiminnasta. Opintopalveluiden alaisuuteen kuuluva yksikkö toimii monipuolisesti yliopiston ja työelämän välisenä linkkinä. Sen tehtävänä on varmistaa, että jokaisella opiskelijalla on mahdollisuus saada kontakti työelämään opintojen aikana.

Yksikkö tarjoaa palveluitaan yliopistolaisille, työnantajille, yrityksille ja organisaatioille. Erilaisten verkostoitumistilaisuuksien lisäksi se tarjoaa opiskelijoille työelämävalmiuksia kehittäviä opintoja sekä apua oman CV:n viilaamiseen ja työnhakuun.

Ensi kesänä kuudetta kertaa starttaava Monitieteinen työelämäprojekti -kurssi johdattaa opiskelijat projektityön maailmaan. Kurssin monitieteiset opiskelijatiimit ovat vuosien varrella ratkoneet noin 40 yrityscasea omaa osaamistaan kehittämällä ja hyödyntäen. Myös työelämäpalveluiden ylläpitämisen työ- ja harjoittelupaikkoja välittävän ”Repalinja”-sähköpostilistan kautta monet opiskelijat ovat saaneet arvokkaan ensimmäisen työpaikkansa.

Yksikkö tuottaa työelämäaiheista informaatiota koko yliopistoyhteisön käyttöön. Keskeisinä tietolähteinä toimivat vuosittain toteutettavat sijoittumis- ja uraseurantakyselyt sekä tilastokeskuksen tarjoamat tietopalvelut. UraOsumia -tapahtuma on tarkoitus järjestää myös ensi vuonna. ■

www.jyu.fi/tep, www.jyu.fi/tyoelama

UraOsumia 2014 sai kiitosta sekä opiskelijoilta että työnantajilta.

■ teksti Hanna Parviainen, kuvat Marie Holmstedt ja Hanna Parviainen

”Mainoksia olen nähnyt”

Vuonna 2010 käynnistynyt Student Life -toimintamalli on pikkuhiljaa juurtumassa osaksi opiskelijoiden arkea. Tiedonjyvä kysyi opiskelijoilta Seminaarinmäellä ja Mattilanniemessä, miten tuttu Student Life on heille.

Katja Koskialho,
psykologia
– Toimintamalliin kuuluvat esimerkiksi Opiskelijan Kompassi ja hyvikset. Tarkoituksena on tukea opiskelijan mielenterveyttä ja pitää huolta, että kukaan ei esimerkiksi jää yksin. Paljon olen kuullut Student Lifesta, joten uskon, että on hyvin opiskelijoilla tiedossa.

Kimmo Korpi,
liikuntapedagogiikka
– En ole törmännyt Student Lifeen kuin satunnaisissa julisteissa.

Marianne Montonen,
liikuntalääketiede
– Olen nähnyt logon yliopiston nettisivuilla, mutta koskaan se ei ole tullut missään muualla vastaan.

Mikko Karttunen,
tietojärjestelmätiede
– En ole kuullut koskaan Student Lifesta mitään.

katja

aleksi

kimmo

otto

marianne

jenni

mikko

aino

Aleksi Paavilainen,
erityispedagogiikka
– Olen nähnyt mainoksen, mutta en tunne toimintamallia mitenkään.

Otto Hämäläinen,
puheviestintä
– Student Life on opiskeluaajan ohjausjärjestelmä, johon kuuluu muun muassa opiskelijalähettiläät.

Jenni Körkkö,
taloustiede
– Muistan, että Student Life luki kirjekuoressa, jonka sain, kun minut valittiin tänne opiskelemaan. Luulen, että asia liittyy opiskelijan hyvinvointiin.

Aino Parviainen,
luokanopettajakoulutus
– Hyvistöiminta on minulle tuttua, mutta muuten en tunne Student Lifea. Olen kyllä nähnyt sitä julisteita.

■ teksti Tarja Vänskä-Kauhanen, kuva Hanna Parviainen

Henkilökunnan kevätpiknikillä esiintyneet yliopiston bändit saivat yleisön tanssimaan Agoran rannassa toukokuussa 2013.

Ylpeä omasta yliopistosta

Jyväskylän yliopiston henkilöstön hyvinvointiin kiinnitetään paljon huomiota: osaamista tuetaan, yhteisöllisyyttä ja jaksamista vaalitaan, iloitsee vararehtori **Helena Rasku-Puttonen**.

– Jo toisena vuonna peräkkäin yliopisto on pystynyt jakamaan kannustepalkkion taloustilanteessa, jossa monen muun työpaikan väki kokoontuu yt-pöytäan. Se on hieno viesti.

Jyväskylä sijoittui yliopistojen kärkinelikköön työeläkevuokuttaja Varman tekemässä työhyvinvointikyselyssä tänä keväänä. Vuonna 2013 henkilöstöä oli liki 2 700, joista 727 työskenteli opettajina, 940 tutkimuksen parissa ja 1 017 muissa tehtävissä. Vakinaisten työntekijöiden osuus kasvoi 53 prosenttiin ja ulkomaisen henkilöstön osuus 9,3 prosenttiin. Naisia henkilöstöstä on 53,6 prosenttia.

Jyväskylän yliopistosta eläköidytään keskimäärin 64,4-vuotiaana eli 3,5 vuotta myöhemmin kuin Suomessa keskimäärin.

– Olen iloinen ja ylpeä siitä, että henkilöstössämme on monta pitkän uran tehnyttä työntekijää. Henkilöstön kehittäminen on tärkeää, ja tätä varten on muun muassa Academic Life -konsepti, jolla on paljon potentiaalia, henkilöstön kehittämisestä vastaava Rasku-Puttonen sanoo.

Kalevi Luoma

Asiakassihteeri **Kalevi ”Kale” Luoman** yliopistoura on kestänyt tasan 39 vuotta. Heinäkuussa hän jättää yliopistotuotteet uudelle kauppiaille jäädessään eläkkeelle.

– Vilpittömästi voin sanoa, että

yliopisto on ollut loistava työpaikka. Moni ei tajua, että täällä ei ole tarvinnut pelätä lomautuksia, vähentämisistä puhumattakaan. Ainakaan vielä ei ole minkäänlaisia kolouksia ja olen kuullut, että elämää on myös eläkkeellä, Luoma sanoo pilke silmäkulmassaan.

Yhteistyö toimii

Yliopisto tähtää kansainväliselle huipulle, ja ulkomaisen henkilöstön osuus on liki 10 prosenttia. Työmarkkinoiden ja työperäisen maahanmuuton tutkija, lehtori **Nathan Lillie** tuli Jyväskylään kaksi vuotta sitten Hollannin Groeningenista. Muuttoa varten hän joutui puntaroimaan samoja asioita kuin monet muutkin tulokkaat.

Nathan Lillie

– Laitos antoi hyvän tuen minun tutkimusryhmälleni. Biologi-vaimoni sai akatemiaturkijan pestin, mikä helpotti asettumista Jyväskylään. Täällä on hyvä perheen kasvaa.

– Minulla on hyviä jatko-opiskelijoita ja post-doc-tutkijoita. Aloitteitani on kulttuuri ja yhteistyö toimii. Vaikka eroja laitosten kansainvälisyydessä on, vaatii sitkeyttä päästä mukaan päätöksentekoon, ja kielitaito on ratkaisevaa, European Research Councilin rahoituksen hankkeelle saanut tutkija sanoo.

Lillien mukaan yliopistossa kannattaisi erityisesti kehittää suomalaisen ja kansainvälisen henkilöstön yhteistyötä. ■

■ teksti Hanna Parviainen,
kuva Jyväskylän yliopiston tiedemuseo

Toverielämän yhtenäisyyttä jo 80 vuotta

Onko ylioppilaan sopivaa tanssia? Tätä pohdittiin ylioppilaskunnan ensimmäisenä toimivuonna 1934, kun illanvietoissa kuunneltiin puheita, runonlausuntaa ja kuoroesityksiä, vaikka monen mieli paloi valssin pyörteisiin.

Toisena vuonna puheenjohtaja Eeli Autti esitti, että ylioppilaiden omissa tilaisuuksissaan järjestämät tanssit vahvistaisivat ”toverielämän yhtenäisyyttä” ja veisivät pohjaa arvostelulta, joka kohdistuu korkeakoulun ulkopuolella tansseissa käyviin ylioppilaisiin.

Vastustajat pelkäsivät, että tanssi alentaa ”henkistä rientoisuutta” eikä maalaisväestö huoli tanssivia opettajia. Kannattajat uskoivat, että on vain ajan kysymys milloin Jyväskylässä on opiskelijapolvi, joka uskaltaa antaa itselleen rehellisen kuvan ja tunnustaa tanssivansa. Lopulta rehtori suostui, ja tanssikengät saatiin laittaa jalkaan.

Seminaarin muuttuminen Jyväskylän kasvatustieteiden korkeakouluksi syksyllä 1934 toi tarpeen koulukouluasetuksen mukaisesta ylioppilaskunnasta. Korkeakoulun

Aatteellisista muutoksista huolimatta Ilokiveen ei pääsyt vielä 1960-luvulla ilman pukua eikä naisilta hyväksytyt housupukua. Itä-Suomen Osakunnan vuosijuhlasta.

hallintoelinten tiukassa valvonnassa toiminut ylioppilaskunta oli aluksi 60 opiskelijan tiivis ”kunta”, joka eli ”kuntalaisineen” erillään muusta kaupungista ruokalan, asuintilojen ja Seminaarinmäen rakennusten keskellä.

Opiskelijamäärät puhuttavat

Ylioppilaskunta on kasvanut 80 vuodessa 12 000 opiskelijan etu- ja palvelujärjestöksi, jonka tärkein tehtävä on jäsentensä edunvalvonta. Vilkas kulttuuritoiminta, ylioppilaskylä, ylioppilaslehti ja ravintola ovat vain osa monipuolista toimintaa.

JYYtä juhliittiin maaliskuussa muun muassa varjovuosi-juhlasitseillä, näyttelyillä ja vuosijuhlassa.

– Juhlaviikko oli suuren joukon voimannäyte. JYY tekee kantaa ottavaa työtä ja pyrkii vaikuttamaan myös yhteistyössä JAMKin ja eri yliopistojen ylioppilaskuntien kanssa. Tällä hetkellä puhuttavat korkeakoulupoliittiset uudistukset, kuten opiskelijamäärät ja aloituspaikat, puheenjohtaja **Joonas Rantala** sanoo.

Myös työelämä on vahvasti toiminnassa läsnä, vaikka pääpaino onkin opiskelussa.

– Työelämä on muuttunut, mukaan on tullut esimerkiksi virtuaalisia työskentelytiimejä. Muutokset tulevat oppisisältöihin hitaasti, mutta työmarkkinoilla tulee silti pärjätä. Opiskelijat osaavat onneksi ottaa asioista selvää ja ovat terveellä tavalla kriittisiä.

Parhaillaan kartoitetaan Ilokiven remonttisuunnitelmia sekä väistötiloja. Ilokiven historiasta voi lukea juhla- viikolla julkaistusta **Antti Seppäsen** ja **Marjo Vallitun** toimittamasta teoksesta *Iloa kiven sisässä. Tarinoita ylioppilastalo Ilokivestä*. Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunnan 80-vuotisjuhlateos (Kampus Kustannus, 2014).

Vuonna 2014 ylioppilas saa tanssia, mutta JYY on kuitenkin paljon muutakin kuin kulttuuritoiminnan järjestäjä.

Lähde: Lamberg, Marko: Nuoruus ja toivo. Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta 1934–2003. Kampus Kustannus. Jyväskylä 2004.

■ teksti Hanna Parviainen,
kuvat Jyväskylän yliopiston
tiedemuseo

KISSAT PIIRRETÄÄN HEIKOIN VIIVOIN

Seminaarin opiskelijat ”Palmuretkellä” eli Palmusunnuntain pajunkissaretkellä todennäköisesti Jyväskylän Nisulassa 1920-luvun alussa.

Mitpä jos ilahduttaisit ystäviäsi maalaamalla heille itse pääsiäiskortit, joihin taiteilisit pajunkissoja ja tipuja? Onnistuisiko?

Jyväskylän seminaarissa ja kasvatustieteellisessä korkeakoulussa opiskelevan tulevan opettajan oli tärkeää osata piirtää ja maalata hyvin. Pääsiäisen aikaan opiskelijat tekivät ”Palmuretkiä” eli Palmusunnuntain pajunkissaretkiä, jolloin he keräsivät pajunoksia sekä omien internaattihuoneidensa kaunistukseksi että käytettäväksi piirustuksenopetuksessa malleina.

Jyväskylän yliopiston tiedemuseon kokoelmassa olevista opiskelijoiden piirustuksista sidotuista kirjoista löytyy sekä pajunkissapiirustuksia

että yksityiskohtaisia ohjeita pajunkissojen maalaamiseen vesiväreillä.

Miten se pajunoksa sitten maalaetaan? Esimerkiksi näin: ”Vesivärein: valo- ja varjopuoli varressa. Kostutetaan pajunkissa ja siveltimen kärjellä hiukan harmaata. Huom! Pajun kasvu!” Tai näin: ”Kissat piirretään heikoin viivoin! Varressa valo ja varjopuoli näkyviin. Kissojen värit: Kissat kokonaan osin vedellä tai vaaleanharmaalla. Sopivan kostealle pinnalle tummempia täpliä pehmeästi imeytymään. Heittovarjo: Ensin tummin kohta vedetään. Sitten nopeasti vedellä sivellään varjoon päin. Runsaasti vettä!”

Arvatenkin opettajalta saatujen ohjeiden lisäksi piirustuksissa

on myös opiskelijoiden omia muistiinpanoja, kuten otsikon ”Oikeat havainnot” alla: ”Varsi ohenee osa osalta. Kiinnityskohdat paksumpia. Edetään osa kerrallaan!” Huomaathan myös, että pajunkissoissa ja niiden kuorissa ei ole suurta ”valööreria”.

Näin kauniiden kissojen maalaaminen vaatii kyllä harjoittelua! ■

■ teksti Hanna Parviainen

Proffat rokkaa!

Tetetermite juhlii 50-vuotista uraansa Ilokiivessä syyskuussa.

Vuonna 1964 tuli popmusiikki Englannista Suomeen ja toi Beatlesin ja muut bändit nuorten levysoittimiin. Monet alkoivat haaveilla soittamisesta, muiden mukana 14-vuotias **Timo Ahonen**.

– Se oli sitä sukupolven murroksen ja nuorisomusiikin nousun aikaa. Päätin kokeilla muuttaman kaverin kanssa soittamista, joten perustimme Tetetermiten, nykyään psykologian laitoksen professorina työskentelevä Ahonen muistelee.

Jyväskyläläiset koulukaverukset tekivät itse kitarat, jotka kytkivät kiinni putkiradioihin. Innostus oli valtava, ja pikku hiljaa soitto-omia ja taitoa alkoi karttua. Pari vuotta myöhemmin joukkoon liittyi samanikäinen **Rauno Julin**, nykyään fysiikan laitoksen professori.

– Koska ei ollut rahaa, ei ollut kunnan välineitäkään. Ei ollut musiikkikoulutusta saati YouTubea, josta olisi voinut opetella soittamista. Ostimme **Jimi Hendrixin** vinyylilevyn ja opettelimme sen avulla soittamaan, Julin kertoo.

Radiosta tuli 30 minuuttia viikossa poppia ja rockia, ja erityisesti Radio Luxembourg teki syvän vaikutuksen. Kun Englannissa julkaistiin levyjä, olivat ne Suomen nuorten käsissä parin kuukauden päästä. Viive tuntui hyvän kohtuulliselta.

Ylioppilaskirjoitukset, opiskelu ja lapset toivat harrastukseen tauon, mutta kun elämäntilanteet tasoittuivat, kaivettiin kitarat esille.

– Ennen taukoa soitimme koulubileissä ja myöhemmin tanssilavoilla. Minulla on yhä tallessa c-kasetti, jossa lukee dramaattisesti ”viimeinen keikka”, Julin nauraa.

Palindromeja ja 60-lukua

Tetetermiten ohjelmistoon kuuluu muun muassa 1960-luvun stemmalaulua. Bändi tekee myös omia kappaleita, joista erikoisuutena ovat palindromilaulut, joiden puolivälissä sanat ja sävel vaihtavat suuntaa. Ohjelmisto vaihtelee keikasta riippuen.

– Olemme huomanneet, että yleisö tykkää kuunnella tuttuja lauluja, joten bileissä vedämme 60-luvun biisejä, Ahonen kertoo.

Tetetermite on esiintynyt usein yliopiston tapahtumissa, kuten Kampuspiknikissä, karonkoissa ja kesäkouluissa. 1960- ja 70-luvuilla bändi keikkaili ympäri Suomea, mutta nykyään esiintyminen ei ole itsetarkoituksellista.

Ystävykset kokoontuvat kerran viikossa musisoimaan ja parantamaan maailmaa.

– Itsensä häpäisy suuren yleisön edessä pitää virkeänä, silloin tällöin on hyvä nolata itsensä. Musiikkiala on kova, joten on hyvä, että se voi olla vain rentouttava harrastus, joka tuo iloa myös kaveripiirille, Ahonen myöntää.

– Keikat pitävät meidät pirteinä, mutta niitä ei tarvitse maksimoida. Nykynuorilla on helppoa, kun kaiken voi oppia netistä. Me opettelimme kantapään kautta, ja opimme yhä: 60-vuotiaana oppii asioita, joita ei oppinut 15-vuotiaana, Julin sanoo. ■

Tetetermiten 50-vuotiskonsertti 27.9. Ilokiivessä. Konserttiin kutsutaan mukaan ystäviä ja faneja.

Tetetermite syntyi koulupoikien 60-luvun bändihuumassa suuresta halusta oppia soittamaan.

True Klang

OKL:ssa monta muusikkoa

Opettajankoulutuslaitoksen lehtori **Aimo Naukkarinen** soittaa poikansa **Johannes Naukkarisen** kanssa kuusi vuotta kasassa olleessa True Klang -nimisessä bändissä, joka esiintyi muun muassa OKL:n bänditapahtumassa Ilokiivessä joulukuussa.

– Olen soittanut ystäväieni **Ilpo Lehtovirran** ja **Eero Virtasen** kanssa todella kauan. Musiikkimme on sekoitus 70-luvun rockia, uutta aaltoa ja punkkia. Minä sanoitan ja sävellän kappaleemme, joita laulamme englanniksi.

True Klang on esiintynyt muun muassa maakunnan eri pubeissa. OKL:ssa on muutamia muitakin bändejä, joista osan kokoonpano kasataan aina erikseen eri juhlia varten. Lehtori **Hannu Tauriainen**, lehtori **Sauli Puukari** ja tutkijatohtori **Josephine Moate** ovat esiintyneet yhdessä soittamalla esimerkiksi Beatlesin ja Abban kappaleita OKL:n juhlissa.

– Usein ideana on korostaa yhteisöllisyyttä ja mehenkeä järjestämällä esimerkiksi soitettavan musiikin henkeen naamiaiset, Tauriainen sanoo. ■

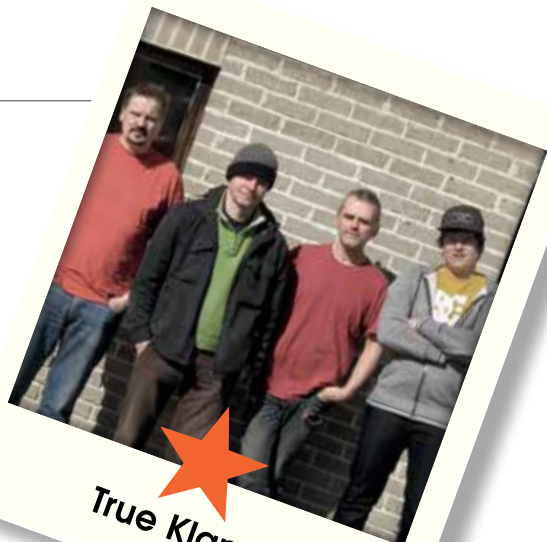
Dumpers

Fuksiaiset paras keikka

Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulun housebändi Dumpers on keikkaillut viiden vuoden ajan. Yliopistonopettaja **Tommi Auvisen**, lehtori **Antti Rautiaisen**, lehtori **Pekka Salmisen** ja professori **Tuomo Takalan** ensimmäinen yhteinen keikka oli silloisen taloustieteiden tiedekunnan pikkujouluissa Ilokiivessä 2009 tai 2010.

– Meillä kaikilla oli musiikkiharrastustaustaa ja kokeilimme perustaa bändin. Meillä on pari-kolme keikkaa vuodessa, joista paras on aina Pörssin fuksiaisissa. On mahtavaa soittaa uusille opiskelijoille ja päästä esittämään heille ihan toisella tavalla kuin luennoilla, Takala sanoo.

Pääasiassa englanninkielistä rockia soittavan Dumpersin ohjelmistossa pääsevät esiin niin hard rock kuin heavy rock coveritkin. ■

True Klang

London Leather Boys

Tangomarkkinoita kovempaa menoa

Pari vuotta keikkaillut London Leather Boys mainostaa itseään 70- ja 80-luvun hard rockia ja heavya soittavana vauhdikkaana bilebändinä, jonka tarkoituksena on viihdyttää ja tanssittaa tangomarkkinoita kovemmasta menosta kiinnostunutta yleisöä iästä riippumatta.

Yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitoksessa työskenteleville tutkijatohtori **Olli-Pekka Moisiolle** ja professori **Mika Ojakankaalle** tuli puhetta vuonna 2010, että kumpikin on soittanut aiemmin bändissä. Laitoksesta löytyi muitakin soittajia, ja niin syntyi aluksi tiedekunnan pikkujouluja varten London Leather Boys. Mukaan he saivat dosentti **Arto Laitisen**, tohtorikoulutettava **Onni Pekosen**, yliopistonopettaja **Tero Vaajan** ja tohtorikoulutettava **Antti Vesikon**.

Bändi soittaa biisejä heavymusiikin kulta-ajalta. Ohjelmistossa on muun muassa Deep Purple, Black Sabbath, Iron Maiden, AC/DC, Judas Priest, Kiss ja Bon Jovi.

Erikoisuutena on karaoke, jossa yleisö saa tulla laulamaan suosikkiheavybiisiä bändin säestyksellä. Bändi on keikkaillut yliopiston tapahtumien lisäksi pubeissa ja Lutakossa.

– Haluamme tuoda bileisiin hyvän meiningin. Tavoitteena on tehdä omia biisejä ja lisätä keikkailua, Ojakangas sanoo. ■

Upea kieli, ruoka ja aurinko

Synnyin Suomessa mutta asuin lapsuuteni Tunisiassa. Kesälomilla Jyväskylän mummolassa ihastuin Suomeen, ja valmistuttuani tunisialaisesta lukiosta vuonna 2007 tulin opiskelemaan Jyväskylän yliopistoon.

Vuonna 2011 suoritin Suomen suurlähetystössä Tunisiassa korkeakouluharjoittelun. Sattumalta kuulin lähetystössä vapautuvasta työstä, ja otin kiinnostavan työtarjouksen vastaan. Palasin äskettäin Suomeen parivuotisesta paikallisen yhteistyön määräraha-koordinaattorin työtehtävästä.

Työ Tunisiassa oli kiinnostavaa. Työskentelin linkkinä kansalaisjärjestöjen ja edustuston välillä ja muun muassa vastaanotin kehitysapurahaan liittyviä avustushakemuksia, arvioin hankkeita, tein mediaseurantaa ja raportoin maan poliittisesta tilanteesta.

Työnantajani oli suomalainen, mutta osa kollegoista ja kaikki yhteistyökumppanit olivat tunisialaisia. Työ-
kulttuuri ja aikataulukäsitys eivät aina osuneet yksin: esimerkiksi suomen kielen huomenna-sana on arabiaksi ghodwa, joka tarkoittaa seuraavan päivän sijaan, että ”on todennäköistä, että asia tapahtuu tulevaisuudessa”.

Matkustin paljon ja tapasin maassa asuvaa isääni ja muita sukulaisiani. Työmatkoilta mieleeni jäivät kauniit, miltei punaiset vuoristomaisemat, keskustelut paikallisten toimijoiden kanssa sekä libyalaiset, jotka elävät normaalia arkeaan epävakaassa tilanteessa.

Jyväskylän yliopisto on tehnyt kauan yhteistyötä suurlähetystön kanssa. Monet opiskelijat ovat olleet suurlä-

hetystössä harjoittelussa, ja 15 työntekijän tiimistä 5 on opiskellut yliopistossamme.

Grillaus yhdisti tiimin

Kuuma aurinko, hiekkarannat ja kaoottinen liikenne ovat tyypillistä Tunisiata. Eläminen on halpaa, ja esimerkiksi söin ravintolassa lähes joka ilta. Tuoreista, laadukkaista raaka-aineista pystyi tekemään upeaa ruokaa, ja järjestimme työyhteisön ja ystävien kanssa parin viikon välein grillibileitä. Tiimimme oli mahtava, ja vietimme aikaa yhdessä työajan ulkopuolellakin.

Jasmiinivallankumous näkyy välinpitämättömyytenä ja lain väheksymisenä. Korruptio on yhä yleistä. Turvallisuus-
suustilanne on kuitenkin parempi kuin Suomeen kantautuva kuva antaa olettaa. Tunisia on luomassa oman käsitöksensä demokratiasta, ja kaikesta huolimatta he osavat nauttia elämästä.

Maassa käytetään kielen yhdistelmää, joka on kielitieteilijän aarrearkku. Virallisesti puhutaan arabiaa, mutta se eroaa klassisesta arabiaa huomattavasti. Huomasin, että haluan kehittää lisää toisen äidinkieleni arabian taitoa ja työllistyä myöhemmin ulkoministeriöön.

Karim Aissa Baccouche opiskelee Jyväskylän yliopistossa romaanista filologiaa ja Helsingin yliopistossa arabialaista ja islamilaista kieltä ja kulttuuria.

Hanna Parviainen

Korkeakouluharjoittelu ja myöhemmin työ veivät Karim Aissa Baccouchen toiseen kotimaahansa Tunisiiaan. Kuva Tunisin keskustasta, taustalla Afrika-hotelli ja Bougarnine-vuori.

■ teksti ja kuva Hanna Parviainen, otsikon tekstaus Päivi Lamberg

Yliopiston piirtäjä:

Tekstaus jäi digiajan jalkoihin

Miten tehtiin yliopiston esitteet, julisteet, opastekyltit, nimikyltit ja kalvosarjat ennen tietokoneiden aikakautta? Siihen tarvittiin vakaata kättä, taiteellista silmää, hyviä hermoja ja piirtäjä **Päivi Lamberg**.

– Tekstasin ja piirsin aina käsin kaikki lukuisat piirtoheitinkalvot, opastekyltit ja julisteet ja esimerkiksi promootioiden sadat pöytäkortit. Kylttejä ja julisteita tekstattiin spriiliukoisilla tusseilla, ja käry oli todella karmea. Pää oli usein kipeä ja välillä meinasi tulla jännetupen tulehdus, mutta oli mukavaa tekstata käsin, Lamberg kertoo.

Piirustuslauta, valopöytä ja lopulta 1990-luvulla myös tietokoneet alkoivat muuttaa piirtäjän työskentelytapoja. Pitkään ne pysyivät kuitenkin vain käsin tekemisen vaihtoehtona. Piirtäminen on aina tuntunut Lambergistä omalta jutulta.

– Lähdin taidekouluun, vaikka koulun ammatinvalinnanohjaaja sanoi, että sillä alalla ei työtä riitä. On kuitenkin riittänyt. Piirtäjän työ vaatii värisilmää ja sommitte-lua, joten koulutuksesta on ollut hyötyä.

Viime vuonna Jyväskylän yliopiston palvelusansio-merkin 30 vuoden työstään saanut Lamberg tuli ensimmäisen kerran taloon vuonna 1978 nuorten työllistämisen projektin kautta. Hän aloitti työn silloisessa opetusteknologian laitoksessa tittelillä laboratorioapulainen, vaikka toimikin piirtäjänä. Välillä hän työskenteli muualla, ja palasi sitten takaisin yliopistoon. Piirtäjän työpiste on sijainnut vuosien varrella täydennyskoulutuskeskuksessa, kehittämistoimessa ja viestintäpalveluissa ja viimeisen vuoden ajan tiedemuseossa.

Piirretystä professorista emeritus

Nykyään kalvosarjat, kyltit, esitteet ja julisteet tehdään tietokoneella, mutta tekstaukselle ja käsin piirtämiselle on yhä jonkun verran kysyntää. Esimerkiksi yliopiston lähettämään adressiin tai onnittelukorttiin voi pyytää piirtäjältä tekstauksen.

Vuosien varrella Lambergin kädenjälki on jäänyt näkyviin esimerkiksi vuonna 1989 muurattuun Ylistönrinteen kemian laitoksen rakennuksen peruskirjaan, Yliopiston-

portti-teoksen leijonavaakunaan sekä Korkeakoululiikunnan tunnuksessa hyppivään hahmoon.

– Vuosia sitten Yliopistopainolla oli käytössä piirtämäni professorihahmo, joka oli esillä kaupungillakin jossain. Nyt Yliopistopainolla on käytössään toisenlainen professori, joten tuo piirretty on varmaankin jo eläköitynyt, Lamberg nauraa.

Piirtäjän työnkuva on laajentunut muun muassa tiedemuseon aineiston skannaukseen, perusnäyttelyn kuvien etsimiseen sekä kuva-arkistojen käsittelyyn ja valokuvien kuvatietojen etsimiseen.

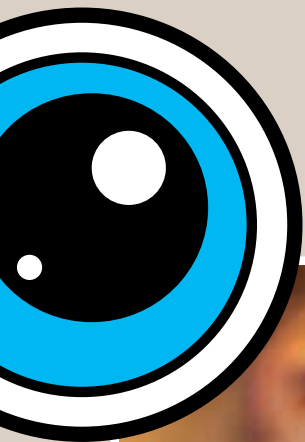
– Kampuksilla tiedetään mielestäni hyvin, että meillä on oma piirtäjä. Olen saanut tehdä sitä, mitä olen halunnutkin ja mikä tuntuu omalta. Olen siitä iloinen, Lamberg sanoo. ■

Ennen piirtäjä Päivi Lamberg tekstasi käsin useat samanlaiset opastekyltit ja piirtoheitinkalvot, nykyään tekstaukselle on käyttöä enää onnittelukorttien ja adressien teksteissä.

Pelejä joka lähtöön

Pelin henki -teemalla 2.4. vietetty Tiedepäivä houkutteli Mattilanniemen Agoraan yli 300 oppilasta 12 koulusta. Yliopiston joka toinen vuosi järjestämä tapahtuma tuo Keski-Suomen alueen koululaisille ja toisen asteen opiskelijoille tietoa, elämyksiä ja oivalluksia tieteestä ja tutkimuksesta. Tiedepäivään kuuluu myös kaikille avoimia yleisöluentoja.

1. Tiedepäivä innosti kaikenikäisiä tutkimaan ja kokeilemaan itse tieteen tekemistä.

2. Italokokki Luigi haastoi Jenna Kyllösen tilaamaan ruokansa italiaksi Liki Epeli -kielipelissä.

3. Niki Väänänen testasi tarkkuutetaan OKL:n opiskelijoiden luonnontiederastin savutykkiamunnassa.

4. Venäjän sanastoa treenaamassa Tiia-Maria Kinnunen Kivijärveltä.

5. Norssin kolmasluokkalaiset kokeilivat tabletilla piirtämistä Agoran oppimistilassa.

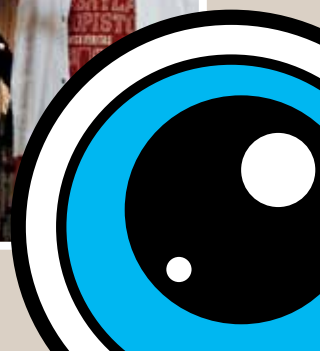
6. Antton Minkkinen ja Arttu Viitasaari Voionmaan lukiosta selvittivät, kummasta irtoaa enemmän voltteja, ananaksesta vai appelsiineista.

7. Pelin henki sai Norssin tytöt tanssahtelemaan.

8. Oikealla seossuhteella Benjamin Tervosen lähettämä vetyraketti ampaisi korkeuksiin. Fysiikkaa opiskeleva Pauli Hytölä tarkkaili lentoa.

Hotelli Milton
Jyväskylä

www.hotellimilton.com

Viihdy ja nuku hyvin!

Hannikaisenkatu 29, 40100 Jyväskylä. Puhelin (014) 33 77 900
info@hotellimilton.com

■ teksti Anitta Kananen, kuva Panu Halme

Monipuolinen metsänhoito parasta luonnolle

Harvennushakkuu ei aina kannata.

Metsänhoidossa on totuttu ajattelemaan, että puustosta saa parhaan tuoton käsittelemällä sitä kaavamaisesti hyvän metsänhoidon suositusten mukaisesti. Näin onkin suurimmalla osalla metsäkoista. Kuitenkin jopa 40 prosentille palstoista olisi taloudellisesti hyödyllistä jättää harvennushakkuut tekemättä. Samalla luonnon monimuotoisuus paransi merkittävästi.

Tällaisiin tuloksiin on tullut bio- ja ympäristötieteiden professori **Mikko Mönkkösen** tutkijaryhmä, joka tarkasteli kasvua ja kehitystä kaikkiaan 68 neliökilometrin alalla keskisuomalaista metsämaata. Alueelle sijoittui noin

30 000 metsäkuviota eli kansanomaisesti palstaa.

Suomen Akatemian rahoittamassa projektissa *Ekologisten ja taloudellisten arvojen yhtäaikainen tuottaminen metsämaisemasolla* on tavoitteena etsiä keinoja metsäluonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi ja lisäämiseksi samalla, kun metsistä saadaan hakkuutuloja ja puuta.

– Viime aikoina on alettu korostaa metsäluonnon vaikutusta ihmisen hyvinvoinnille. Monet omistajat ovat metsän tuoton ohella kiinnostuneita säilyttämään virkistysarvoja ja lajien elinympäristöjä, Mönkkönen luettelee.

Keinoja monimuotoisuuden lisäämiseksi

Puut ovat tärkeitä hiilen sitojia, ja niillä on huomattava merkitys ilmastonmuutoksen hillinnässä. Tästä syystä metsien käytössä on tärkeää pyrkiä sovittamaan yhteen erilaisia tavoitteita. Ne eivät välttämättä ole ristiriidassa keskenään, kuten tutkimus osoitti. Eri tavoitteiden samanaikainen tarkastelu ja optimoiminen osoittautui helpommaksi.

Bio- ja ympäristötieteiden ja informaatioteknologian tutkijoista koostuva ryhmä simuloi metsien kasvua ja puuston rakenteen vaihtoehtoisia muutoksia erilaisilla muuttujilla. Näin nähtiin, miten tietyt toimenpiteet vaikuttivat luontoon kokonaisuutena. Tavoitteena oli löytää edullisia keinoja ja käsittely-yhdistelmiä monimuotoisuuden lisäämiseksi.

– Monitavoitteiseen optimiratkaisuun pääseminen edellyttää useiden metsänkäsittelyvaihtoehtojen samanaikaista käyttöä ja huolellista metsäaluetason suunnittelua. Pelkästään paremmalla suunnittelulla voidaan lajien elinympäristöjen määrää lisätä huomattavasti ilman suurempia kustannuksia, Mönkkönen arvioi. ■

Väitelleet 1.2.–4.4.2014

1.2.2014
FM Teemu Häkkinen, yleinen historia, The Royal Prerogative Redefined: Parliamentary Debate on the Role of the British Parliament in Large-scale Military Deployments, 1982–2003.

1.2.2014
FL Lauri Ockenström, taidehistoria, Talismaaneja, tulenliekkejä ja taivaallisen heijasteita. Marsilio Ficinin kuvamaailman taustat ja hermeettinen perintö.

8.2.2014
PsL Kaisa Peltonen, psykologia, Opinkohan mä lukemaan? Lukivaikkeuksien tunnistaminen ja kuntouttaminen alkuopetusvaiheessa.

8.2.2014
YTM Maarit Viro-lainen, aikuiskasvatustiede, Toward Connectivity: The Internships of Finnish Universities of Applied Sciences.

24.2.2014
FM Tero Isotalo, fysiikka, Periodic Nanostructures for Thermal Engineering Applications.

28.2.2014
TtM Arja Heikkinen, psykologia, Vaikeiden mielen-terveyshäiriöiden tarpeenmukainen hoito ja sen toteuttaminen Kainuussa 2004–2005.

28.2.2014
TtM Pirjo Koski, terveyskasvatustiede, Somaliperheiden perhevalmennuksen kehittäminen toimintatutkimuksen keinoin Suomessa.

28.2.2014
FM Mikko Leskinen, orgaaninen kemia, Remote β -functionalization of β^1 -ketoesters.

28.2.2014
LitM Kare Norvalo, johtaminen, The quality and development of the leader-follower relationship and psychological capital. A longitudinal case study in a higher education context.

28.2.2014
FM Reija Sandelin, yrittäjyystutkimus, Russian Immigrant Entrepreneurship in Finland. Narratives of Eight Russian immigrant entrepreneurs.

7.3.2014
FM Ville Selonen, ekologia ja evoluutiobiologia, Forest Act Habitats – Finnish woodland key habitats amid the intensive forestry.

8.3.2014
KM, EO Leila Kairaluoma, erityispedagogiikka, Sujuvaksi lukijaksi: Lukemisvaikeuksien arvioinnista kohti näyttöön perustuvia interventioita.

13.3.2014
M.A. Victor Perez Centeno, yrittäjyystutkimus, Entrepreneurial Networking of Small Businesses in Latin-America: The case of Villa el Salvador in Peru.

2.3.2014
FM Jenni Karttunen, solu- ja molekyylibiologia, Interactions of virus proteins within the host cell.

27.3.2014
M.Ed. Blerim Saqipi, kasvatustiede, Developing teacher professionalism and identity in the midst of large scale education reform – the case of Kosovo.

28.3.2014
FM Tuomas Haapalehto, ekologia ja evoluutiobiologia, Ennallistamisen vaikutukset metsä-ohjitetun suoekosysteemin rakentamiseen ja toimintaan.

4.4.2014
Ekonomi Heidi Neuvonen, markkinointi, Understanding brand strategy adoption by high tech SME managers.

4.4.2014
FM Timo Alho, fysiikka, Gauge Theory Phase Diagrams from Holography.

Kuuma muinaisvirus

Ilona Rissanen on määrittänyt vuonna 2005 löydetyn kuumien lähteiden viruksen, P23-77:n, kahden kuoriproteiinin rakenteet. Virus edustaa uutta haaraa sukulinjassa, jonka jäsenet tartuttavat niin bakteereja, arkkeja kuin aiotumallisiakin. Sen on päätelty edustavan muinaista virustyyppiä, jota nykyisin tavataan vain äärioloissa.

Virusten synnyn arvioidaan ajoittuvan samalle muinaiselle aikakaudelle kuin solujen. Tutkimus avaa uusia näkökulmia virusten kehityshistoriaan.

Kuori eli kapsidi on tärkeä viruksen selviytymiselle. Siksi kuoriproteiinin rakenne säilyi evoluutiossa samankaltaisena pitkään. Sen perusteella on määritetty jopa miljardeja vuosia vanhoja

virussukulinjoja, joita Rissanenkin tutkimus käsitteli.

Hän paneutui myös kuoriproteiinien korkeaan lämmönkestävyyteen ja rakennehavaintojen merkitykseen virusten luokittelussa. Luokittelua vaikeuttaa se, että nopeasti muuntuvasta virusperimästä voi havaita vain läheisiä sukulaisuussuhteita. Rakenteisiin perustuva luokittelu on vielä uusi, jopa kiistanalainen menetelmä. Sillä on kuitenkin potentiaalia tuoda uusi järjestys virusten maailmaan. VH ■

28.3.2014

FM Ilona Rissanen, solu- ja molekyylibiologia, An ancient virus type from extreme environments.

Kilpailun ja yhteistyön jännite haastaa tutkijoita

Tutkijoiden vuorovaikutusosaamista haastavat työn muutokset, epäkohdat ja keskinäiset jännitteet, toteaa **Anne Laajalahti** väitöksessään.

– Tutkijoiden odotetaan tekevän yhteistyötä ja jakavan keskenään aineellisia ja aineettomia resursseja. Samalla he ovat pakotettuja kilpailemaan keskenään tieteellisestä meritoitumisesta, työpaikoista, rahoituksesta ja muista resursseista, jopa lähimpien kollegojen tai oman esimiehen kanssa, Laajalahti kuvaa.

Vaikka tutkijoiden työtä pidetään yksinäisenä, se on pitkälti viestintää ja yhteistyötä.

Vuorovaikutusosaaminen voi vaikuttaa urakehitykseen ja yhteisöön kiinnittymiseen sekä työn tuloksellisuuteen, laatuun ja luotettavuuteen. Se on yhteydessä myös tutkimuksen tieteel-

liseen ja yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen, työilmapiiriin, konflikteihin ja hyvinvointiin sekä maineeseen ja luotamukseen.

– Koska vuorovaikutusosaamisella on merkitystä tiedon tuottamisessa ja levittämisessä, vaikuttaa se osaltaan tutkimuksen tasoon, kansainväliseen kilpailukykyyn, näkyvyyteen ja arvostukseen, Laajalahti summaa. VH ■

29.3.2014

FM Anne Laajalahti, puheviestintä, Vuorovaikutusosaaminen ja sen kehittyminen tutkijoiden työssä.

Täydelliset väitöstiedot, vastaväittäjät ja kustokset:
www.jyu.fi/vaitokset

■ teksti ja kuva Hanna Parviainen

”Rajana oli vain mielikuvitus”

Ilmapallovene, Konsta Kilpikonna, Maaginen kuutio, Robo-robotti, Ratakuula ja kymmenen muuta lelua kilpailivat Keski-Suomen aluekilpailun voitosta Tämä toimii! -teknologiakilpailussa Seminaarinmäellä maaliskuussa. Jyväskylästä, Keuruulta, Petäjävedeltä ja Pihtiputaalta tulleet 4.–6.-luokkalaiset olivat voittaneet jo aiemmin oman koulunsa alkukarsinnan.

Päivään kuului oman ryhmän lelu esittelyn lisäksi opettajankoulutuslaitoksen opiskelijoiden järjestämiin työpajoihin osallistuminen. Pajoissa muun muassa rakennettiin kuularataa ja pienoiskaupunkia ja testattiin vessapaperin kestävyyttä.

Lohikosken koulun 4b-luokan Lentävässä kioskissa myytiin hamppurilaisia, hodareita ja limpparia.

– Heitimme vitsillä, että kioski voisi lentää, ja se kävikin kaikille. Ryhmässä oli hauskaa ja kaikille riitti tekemistä, muun muassa pullonkorkeista, foliosta ja pahvista kootua kioskia esitellyt **Saara Kumpulainen** kertoi.

Yksinäisten lasten arkeen iloa tuova robotti oli Pohjanlammen koulun 6a-luokan työn ideana.

– Meillä oli vain mielikuvitus ja

Lohikosken koulun 4b-luokan ryhmän Lentävä kioski syntyi vitsistä, josta kaikki innostuivat.

katto rajana tämän suunnittelussa ja tästä tuli kyllä ihan paras, **Amanda Rekonen** kertoi asiaan kuuluvalla ylpeydellä.

Ryhmän opettajan **Tarja Virtasen** mukaan teknologiakilpailu on loistava tapa oppia yhteistyön pelisääntöjä ja pitkäkestoista työskentelyä.

– Työhön käytetyt tunnit eivät ole mistään oppiaineesta pois vaan tukevat opetusta. Opettajan tulee sietää kaaosta ja pysytellä sivussa. Kun on riittävän pitkä prosessi, lasten luovuus kasvaa ja moni miettii kotonakin, miten työtä voi kehittää, Virtanen iloitsi.

Jopa 1400 lelua

– Jännittynyt ja innostunut tunnelma, tapahtuman OKL:n pääkoordinaattori **Sonja Virtanen** kertoi 80 koululaisen ja heidän opettajiensa kes-

kellä. OKL oli mukana neljättä kertaa vuodesta 2003 lähtien järjestetyssä tapahtumassa.

Kilpailuun osallistui lähes 6000 alakoululaista tuottamalla yli 1400 liikkuvaa lelua, niiden mainosta ja prosessista kertovaa päiväkirjaa. Ryhmillä oli viisi viikkoa aikaa valmistaa lelu. Alueelliset välierät järjestettiin Helsingissä, Turussa,

Tampereella, Jyväskylässä ja Oulussa. Kunkin aluekilpailun kolme voittajaryhmää osallistuvat finaaliin 6. toukokuuta Helsingissä.

Aluekilpailusta valittiin jatkoon Vehniän koulun **Veera Kekkonen**, **Iida Rutasen**, **Silja Säpsän** ja **Konsta Valkeisen** Gootti-Kallen Golf-peli, Tikkanen koulun **Tekla Hujanen**, **Valteri Korhosen** ja **Sara Virtasen** Maaginen kuutio ja Jyväskylän Normaalikoulun **Saana Hakkaraisen**, **Tuomas Karvisen** ja **Emilia Monosen** Electro town.

Tämä toimii! on toimintamalli ihmisen ja teknologia -aihekokonaisuuden toteuttamiseen. Kilpailun järjestäjänä toimi ensimmäistä kertaa Tampereen LUMATE-keskus. ■

Lue pitempi juttu tapahtumasta osoitteesta www.jyu.fi/tiedonjyva

Vyötäröltä kiinni ja hyppimään!

Jaakkola, Timo: Krokotiilijuoksu ja 234 muuta toimintaideaa motoristen taitojen kehittämiseksi. Jyväskylä: PS-kustannus. 2014. 149 s.

Alussa päätetään juoksurata. Vähintään kahdeksan leikkijää jakautuu kahteen jonoon ja ottaa toisiaan vyötäröltä kiinni. Joukkueet pomppivat tasa-

jalkaa rataa pitkin yrittäen pitää letkan yhtenäisenä. Mikäli krokotiili katkeaa, se yhdistetään siten, että irronnut etupää peruuttaa takapäin taakse. Ensimmäisenä maaliin tullut krokotiili voittaa. Näin ollaan krokotiilijuoksua!

Lasten motoriset taidot ovat heikentyneet, mihin yhtenä syynä on vähentynyt liikunnallinen aktiivisuus. Liikuntakasvatuksen laitoksessa työskentelevän, liikuntatieteiden tohtorin **Timo Jaakkolan** teos antaa teorian ja käytännön kautta vinkkejä liikuntaaktiivisuuden ja motoristen taitojen edistämiseen.

Kirjassa esitellään 235 harjoitetta, jotka keskittyvät liikkumis-, tasapaino- ja välineenkäsittelytaitoihin. Lisäksi esitellään perinteisiä suomalaisia leikkejä ja pelejä, jotka soveltuvat varhaiskasvatuksesta aikuisten ohjaamiseen. Leikitäänkö kirkonrottaa? HP ■

Ilokiven historia kirjaksi

Seppänen, Anti ja Vallittu, Marjo (toim.): Iloa kiven sisässä. Tarinoita ylioppilastalo Ilokivestä. Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunnan 80-vuotisjuhlateos. Kampus Kustannus. 2014. 115 s.

Iloa kiven sisässä on matka Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunnan ja sen ylioppilastalon, Ilokiven, tarinoihin. Mikä oli Susanna, jonka avulla talo saatiin rahoitettua? Miksi Juri Gagarin tuo joidenkin mieleen Ilokiven? Kävikö Juice Leskinen Ilokivessä keilaamassa, katsomassa elokuvia vai nojasiko hän vain kitaranmalliseen baaritiskiini?

Pitääkö huolestua enemmän nähdessään hirven Ilokiven takapihalla vai tavatessaan korkeakoulupoliittisen sihteerin teroittamassa miekkää?

Teos on artikkelikokoelma, johon on kirjoittanut monella tavalla JYYN toiminnassa mukana olleita kirjoittajia. Esipuheen on laatinut Suomen ylioppilaskuntien liiton puolesta Soile Koriseva, ja teoksen ovat toimittaneet Antti Seppänen ja Marjo Vallittu. ■

Kansalliset EU-keskustelut vertailussa

Claudia Wiesner, Demokratisierung der EU durch nationale Europadiskurse. Strukturen und Prozesse europäischer Identitätsbildung im deutsch-französischen Vergleich, Nomos 2014, 496 s.

Valtio-opin tutkijatohtori **Claudia Wiesner** vertaa tuoreessa monografiassaan Saksan ja Ranskan kansallisten Eurooppa-diskurssien eroja. Kirjan keskeinen teema on vuoden 2005 EU-sopimuksen ratifiointikeskustelujen vertaileva analyysi.

Kirjoittaja on yllätynyt siitä, kuinka samanlaisia tutkittujen maiden keskustelujen sisällöt olivat. Molemmat näkivät integraatiossa suuria mahdollisuuksia, mutta vain Ranskassa keskustelu oli kriittistä.

Intensiteetiltaan Ranskan keskustelu oli tiiviimpää, mutta suljettua. Saksassa mielipiteenvaihto ei ollut yhtä vilkasta, mutta se oli avointa myös

Ranskan suuntaan ja otti sen mielipiteet myös huomioon.

Claudia Wiesner avaa kirjassa myös Saksan ja Ranskan kansallisten keskustelujen kontekstia, kuten maiden poliittisia järjestelmiä, puolueita, kansalaisten asenteita, kansallisia identiteettikäsitteitä sekä aiempia keskusteluja Eurooppa-teemasta. AK ■

■ teksti ja kuva Hanna Parviainen

Hiljainen puhe sallittu

Avoimen yliopiston kokemuksen mukaan työskentely monitilatoimistossa onnistuu hyvin.

Avoimen yliopiston yliopistonopettaja Kirsi Nikulaisen mukaan työskentely monitilatoimistossa onnistuu pelisääntöjä noudattamalla.

Terveelliset ja turvalliset tilat ovat tärkein asia, korostaa tilapalvelujohtaja **Suvi Jokio**, kun puhutaan Jyväskylän yliopiston henkilöstön ja opiskelijoiden työskentely- ja opiskeluympäristöistä.

Yliopistossa on siirrytty yhä enenevässä määrin useamman hengen työtiloihin. Muutostyö on valtava, eikä tilatehokkuutta pystytä aina lisäämään kovinkaan nopeasti, joskin erinomaisia esimerkkejä tiivistyksestä löytyy useita.

– On mietittävä millaista työtä tekevä oikeasti tarvit-

see oman työhuoneen. Monessa työssä kyllä istutaan koko päivä koneen ääressä, mutta esimerkiksi asiantuntijat ja opettajat työskentelevät päivän aikana useissa eri tiloissa. Kestävää kehitystä kannattaa miettiä: mihin meillä on varaa, mikä on tarpeellista?

Jokion mukaan monitilatoimisto lisää usein työyhteisön toiminnallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Vetäytymistilaan siirtyminen puheluiden ajaksi tuo myös päivään terveellistä liikkuvuutta katkaisemalla istumisen.

– Suhtautuminen vaihtelee nähdäkseni myös sukupol-

Erityistä keskittymistä tarvitessa voi asettaa työpöydälle Stop-merkin.

vien välillä. Omassa työhuoneessa kauan työskennelleille muutos voi tuntua vaikeammalta kuin nuoremmalle sukupolvelle, joka on tottunut tekemään töitä junassa, bussissa ja muussa hälyisässä ympäristössä, Jokio sanoo.

Huokoiset materiaalit jätettiin

Jyväskylän yliopiston avoin yliopisto muutti monitilatoimistoon Kärkeen vuonna 2011. Kaksi suurta avotilaa muutettiin 60 henkilön työskentely- ja kokoustiloiksi sekä niin kutsutuiksi hiljaisiksi tiloiksi ja puhelutiloiksi yhteistyössä arkkitehtitoimiston kanssa.

Sisätilaongelmallisista työtiloista muuttanut työyhteisö sitoutui jättämään taakseen kaikki huokoiset materiaalit, kuten kirjat, ja siirtymään vahvemmin sähköisiin työtapoihin. Terveet tilat olivat ykkösasia, ja avokonttorijatus jäi sen taustalle.

– Alussa monia painoi huoli työrauhasta ja keskittymisestä, mutta olemme kuitenkin olleet tyytyväisiä tilaan ja työskentely on onnistunut. Työskentelyyn vaikuttavat yhteisesti sovitut pelisäännöt, asiaan suhtautuminen ja henkilökohtainen herkkyys äänille. On toki selvää, että pieni osa kokee äänet raskaina ja stressaavina, kehittämispäällikkö **Merja Karjalainen** sanoo.

Suurin osa avoimen yliopiston henkilökunnasta sanoo tottuneensa jokapäiväisiin ääniin niin, että ei edes huomaa niitä. Moni kuuntelee työskennellessään musiikkia ja muutamat käyttävät joskus korvatulppia.

– Uusiin tiloihin kannattaa lähteä avoimin mielin. Pelisäännöissä kannattaa sopia miten osoitetaan, jos haluaa keskittyä, tai millaiset keskustelut ovat sallittuja työtiloissa.

Avoimen yliopiston yliopistonopettaja **Kirsi Nikulainen** työskentely on sujunut hyvin, vaikka ajoittain tilas-son onkin ääntä.

– Usein ihmiset liikkuvat ja juttelevat, mutta eihän työyhteisö toimi niin, että sanaakaan ei saa työkaverin kanssa vaihtaa. Tärkeintä on äänenvoimakkuuden säätäminen sekä puheluihin vastaaminen muualla.

Sosiaalisempi tiimi

Helsingin yliopiston tila- ja kiinteistökeskus muutti vuosi sitten monitilatoimistoon, jonka avotilassa työskentelee 40 henkeä.

– Koko rakennuksessamme on 200 henkeä avotiloissa. Kohtasimme paljon pelkoa ja epäluuloja, mutta ne ovat hälvenneet. Avoimiin työtiloihin ja monitilatoimistoihin siirryttäessä on itse prosessi äärimmäisen tärkeä. Kyselyt ja työpajat yhdessä työympäristöasiantuntijoiden kanssa lisäävät luottamusta ja tunnetta siitä, että henkilökuntaa on kuultu, toimitilajohtaja **Anna-Maija Lukkari** sanoo.

Myös samassa rakennuksessa työskentelevä avoimen yliopiston hallintopäällikkö **Jukka Finska** korostaa pelisääntöjen kirjaamista.

– Tunteet vaihtelivat aina vastustuksesta varautuneisuuteen, neutraaliin ja myönteiseen suhtautumiseen. Myöhemmin moni on pitänyt järjestelyä aiempaa parempana, koska tiimistä on tullut sosiaalisempi.

Finskan työyhteisö hoitaa siviilipuhelut vetäytymistiloissa, mutta työpuhelut otetaan vastaan omalla työpisteellä tietokoneen yhtäaikaisen käytön vuoksi. Erityistä keskittymistä tarvittaessa voi käyttää ympäristön ääniä vaimentavia vastamelukuulokkeita sekä asettaa työpisteeseen ”stop-merkin”.

– Alussa olimme kuin huopatossutehtaalla, mutta tote- simme, että normaalia puheääntä saa käyttää. Jonkin ver- ran on ilmennyt sellaista, että työntekijöiden kynnys tulla puhumaan avotilassa työskentelevän esimiehen kans- sa on noussut. Tilanteessa täytyy siirtyä keskustelemaan rauhallisempaan tilaan, mikä hankaloittaa asioiden hoi- toa, Finska kertoo. ■

Ideoita yhteisiin pelisääntöihin

- Keskusteluja voi käydä vaimealla äänellä.
- Musiikin kuuntelu vain kuulokkeilla.
- Toisten liiallisesta äänenkäytöstä saa huomauttaa.
- Matkapuhelimen soittoäänen tulisi olla maltillinen.
- Puhtaan pöydän politiikka.
- Työpisteessä voi syödä eväitä, jotka ovat hajultaan neutraalit.
- Päällysvaatteita ja kuraisia kenkiä ei tuoda työpisteeseen.
- Puolikuntoisena töihin tulemistä tulisi välttää, jotta vältytään flunssa-epidemoilta.
- Toimintaperiaatteet arvioidaan muuton jälkeen. Arviointia varten tehdään palautelaatikko, johon voi nimettömänä jättää palautetta uusista toimintaperiaatteista.

Lähde: Helsingin yliopiston avoin yliopisto

KYBERHYÖKKÄYSTEN yleistymisen on saanut monet ihmiset huolestumaan tietoturvastaan. Jostakin syystä samat ihmiset etsivät kuitenkin asian korjaamiseen liittyvää informaatiota lähinnä internetistä ja samalla mahdollistavat sen, että heidän yksityisasioidensa mahdollista urkimista voidaan jatkaa. On suoranaisten ihme, jos tämä asia ei vaikuta tulevan kesän jalkapallon MM-kisojen televisioinnin aikatauluihin.

MAAILMANKAIKKEUDEN syntyä kartoittavaan tutkimukseen käytetään vuosittain satoja miljoonia euroja rahaa. Yksi tutkimusalan keskeisimmistä kiinnostuksenaiheista on ollut sekunnin murto-osien ajanjakso juuri oletetun alkuräjähdyksen jälkeen. Järkevämpää olisi käyttää sama rahausumma sen tutkimiseen, mitä avaruudessa tarkalleen ottaen tapahtui noin viisi minuuttia ennen alkuräjähdyttä.

MIKSEI KOULUSSA opeteta hirvituhoja ehkäisevien karkoiteaineiden kirjoittamista?

APTEEKIT VALITTAVAT kannattavuutensa heikenneen, mutta siitä huolimatta niissä myydään yleensä vain lääkkeitä ja vitamiineja. Jos samasta paikasta voisi ostaa pillerimuodossa myös flunssan ja muita erilaisia sairauksia, tuotto-odotuksia voisi nostaa välittömästi.

”RATIKAN IKKUNAAN kirjoitan sanoja huulipunalalla”, toteaa arjen suosikki **Jippu** laulussaan Kukkakaupan kulmalla. Mikäli laulaja toteutti uhkauksensa, hänelle on viipymättä langetettava asianmukainen sakkorangaistus töhrimisestä. Tämän lisäksi olisi kansalaismoraalin kannalta suotavaa, että ikkunan liannut ihminen olisi vastuussa myös sen siistimisestä joukkoliikenteen yleisen viihtyvyyden edellyttämään kuntoon.

ON HARHAANJOHTAVAA puhua kaukolämmöstä. Tosiasiassa lämmön lähde sijaitsee yleensä siinä tilassa, jota on tarkoituskin lämmittää, mutta tähän prosessiin tarvittava energia tuotetaan muualla. Vai sanooko lämpimässä huoneessa olosta nauttiva ihminen avaavansa illan ratoksi radion kuunnellakseen kaukomusiikkia? Ei sano.

JOS TEILLÄ EI joskus ole muuta tekemistä, miettikää onko missään päin maailmaa sisähallia avantouinnin kesäharjoittelua varten.

Jakautuuko SUOMI?

16.-17.5.2014

Haastamme tutkijat ja toimittajat lisäämään ymmärrystä oikeudenmukaisuudesta ja eriarvoisuudesta. Helsingissä toukokuussa järjestettävät tilaisuudet pohjustavat rahoitushaun alkamista. Lue lisää ja tule mukaan!

www.koneensaatio.fi

KONEEN SÄÄTIÖ

Esittelemme Jyväskylän yliopistoon liittyviä henkilöitä.

Pasi Pohjola:

Semmarin ja rehtorin roolit

Olet Seminaarinmäen mieslaulajien tenori. Kuinka kauan olet ollut mukana Semmареissa?

Oikeastaan alusta asti. Ensi syksynä järjestämme jo 25-vuotiskierruun.

Mitä opiskelit Jyväskylän yliopistossa?

Opiskelin kasvatustieteitä, informaatioteknologiaa ja kauppatieteitä. Olen Seinäjoelta kotoisin, mutta aloitettuani OKL:n jäin tänne.

Mikä oli parasta yliopistoaikasi?

Elämä itsessään ilman suurempia vastuita oli hienoa aikaa. Semmареiden kanssa voimme taas kokea olevamme opiskelijoita monessa mielessä. Se on täyttänyt tarpeen olla hölmö ja rento, kun taas rehtorin työnkuva vaatii tietynlaista vakavuutta.

Mitä yliopistomme merkitsee sinulle?

Olen opiskellut ja työskennellyt Jyväskylän yliopistossa. Myös Semmареilla on vahva kytkös yliopistoon, sillä mieskuoron perusti yliopiston opiskelijajoukko. Saamme yliopistolta harjoitustilat käyttöömme.

Mikä on parasta, mitä olet Semmареissa kokenut?

Vaikea sanoa yksittäistä kokemusta, mutta esimerkiksi televisio-ohjelmien teko ja esiintyminen suurelle yleisölle Kiinassa ovat olleet hienoja kokemuksia.

Mitä esiintyminen merkitsee sinulle?

Esiytykset ovat hyvää vastapainoa työlle, vaikka ovatkin henkisesti ja fyysisesti myös rankkoja. En miellä

Semmареissa toimintaa työksi: esiintyminen on oma hetkeni tähdenä, ja nautin siitä.

Työskentelet rehtorina Jyväskylän Keltinmäen koulussa. Mikä on parasta työssäsi?

Varmasti se, että saa tehdä maailman tärkeintä työtä, eli osallistua lapsu-kaisten kasvatukseen. Silloin työlle ei tarvitse etsiä merkitystä.

Oppivatko Semmари-Pasi ja rehtori-Pasi toisiltaan jotain?

Olen oppinut Semmареissa monia rehtorin työssä tarvittavia taitoja kuten ryhmädynamiikan sääntöjä sekä kyvyn ymmärtää, että on erilaisia ihmisiä ja mielipiteitä. Kun on esiintynyt liveinä televisiossa tai 10 000-päisen yleisön edessä, ei henkilöstön edessä puhuminen jännitä. Kierruudet ovat opettaneet projektien suunnittelua, toteutusta ja hallintaa. Teatterin draaman kaarien hahmottamisesta on ollut hyötyä koulun tapahtumia suunniteltaessa.

Semmarit ovat toivottaneet uudet opiskelijat tervetulleeksi konsertilla jo useamman vuoden ajan. Millaista on esiintyä uusille opiskelijoille?

On hienoa esiintyä "neitseelliselle" yleisölle. Uusia katsojia on helpompi hämmästyttää kuin monivuotisia faneja. Jos uusikin yleisö tykkää, niin tiedämme, että homma toimii edelleen.

Kuvaile itseäsi kolmella sanalla? Määrätietoinen, itsenäinen ajattelija,

rento.

Edellinen haastateltavamme, juoksija Oona Kettunen kysyy sinulta: Jos saisit muuttaa yhtä tekoasi, mikä se olisi?

Olen laiminlyönyt liikkumisen ja jatkuvan fyysisen kunnan ylläpidon ajoittain pitkiksi ajoiksi.

Mitä haluaisit kysyä seuraavalta haastateltavalta?

Kerro yksi toistaiseksi toteuttamatta jäänyt unelmasi.

Teksti Karoliina Hiltunen

PILVI PELTOLA

Järjestä onnistunut kongressi Jyväskylässä!

Jyväskylä Convention Bureau auttaa kansainvälisen tai valtakunnallisen tapahtuman, kokouksen, seminaarin tai kongressin hankkimisessa Jyväskylään. Tarjoamme **maksutonta ja puolueetonta asiantuntija-apua** suunnitteluvaiheessa, mm. hakumenettelyssä ja hakuvaiheen markkinoinnissa.

Ota yhteyttä

Jyväskylä Convention Bureau / Jaana Ruponen

info@jcb.fi www.jcb.fi

+358 (0)50 344 6496

Agora D 421.4

Jyväskylä
Convention Bureau

CONFERENCE EXCELLENCE